

Nejvyšší státní zastupitelství

Zvláštní zpráva

o poznatcích z aplikace § 8 odst. 5 a dalších ustanovení zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 183/2016 Sb.

V Brně dne 7. května 2019

4 NZN 604/2018

I. ÚVOD.....	3
II. STATISTICKÉ ÚDAJE	4
III. HMOTNĚPRÁVNÍ ČÁST	4
1. APLIKAČNÍ PROBLÉMY SPOJENÉ SE ZMĚNOU VÝČTU TRESTNÝCH ČINŮ V § 7 ZÁKONA O TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI PRÁVNICKÝCH OSOB A ŘÍZENÍ PROTI NIM.....	4
2. Aplikační problémy vztahující se k vymezení rozsahu trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim	5
a) v ustanovení § 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, zejména z pohledu subjektů jednajících za právnické osoby [s rozlišením alternativy uvedené v § 8 odst. 1 písm. a), písm. b), písm. c) nebo písm. d) zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim] a aplikačních problémů zaznamenaných v této souvislosti, a v ustanovení § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim o přičitatelnosti jednání konkrétních fyzických osob právnické osobě včetně aplikačních problémů, jež byly v této spojitosti zjištěny, a to mj. i z pohledu, zda se popř. vyskytla výhrada, že nejde o trestní odpovědnost za zaviněné jednání	5
b) v nově formulovaném ustanovení § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.....	11
c) Lze uvést případy aplikace ustanovení § 8 odst. 3 nebo § 8 odst. 4 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, jestliže se nově vyskytly	13
3. Vybrané aplikační problémy vztahující se k ustanovení § 11 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim o účinné lítosti, § 12 zákona o promlčení trestní odpovědnosti a § 13 zákona o vyloučení z promlčení, a to i v návaznosti na novelu provedenou zákonem č. 183/2016 Sb.	13
4. Ostatní aplikační problémy vztahující se k aplikaci hmotněprávních ustanovení (zejména např. poznatky k ukládání trestů, k časové působnosti zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, i novely č. 183/2016 Sb., zvláště z pohledu § 2 trestního zákoníku)	14
IV. PROCESNÍ ČÁST	21
1. Problémy spojené s aplikací ustanovení trestního řádu v úzké souvislosti s novelou č. 183/2016 Sb.	21
2. Aplikační problémy vztahující se k zrušení, zániku a přeměně právnické osoby (§ 32 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim)	21
3. Aplikační problémy vztahující se k ustanovení § 34 a § 35 zákona o TOPO	23
V. DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY	31
VI. ZÁVĚRY	31

I. Úvod

Zvláštní zpráva o poznatcích z aplikace § 8 odst. 5 a dalších ustanovení zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 183/2016 Sb. (dále jen „zákon o TOPO“) byla zpracována na základě bodu I. 2. plánu úkolů Nejvyššího státního zastupitelství na rok 2019 a podle hledisek ze dne 28. 11. 2018 sp. zn. 4 NZN 604/2018.

Zpracována byla na základě podkladových zpráv Vrchního státního zastupitelství v Praze a Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, jež je vypracovala na podkladě zpráv jednotlivých krajských státních zastupitelství (a Městského státního zastupitelství v Praze), odborů závažné hospodářské a finanční kriminality Vrchního státního zastupitelství v Praze a odboru závažné hospodářské a finanční kriminality Vrchního státního zastupitelství v Olomouci.

Předmětem této zvláštní zprávy nejsou opětovně zjištění a závěry zvláštní zprávy o poznatcích z aplikace ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 183/2016 Sb., ze dne 26. 2. 2018 sp. zn. 7 NZN 604/2016, jež představovala aktualizaci ke IV. čtvrtletí roku 2017 již dříve vypracovávaných zvláštních zpráv.

Zásadní pro zpracování této zvláštní zprávy bylo nadále to, že na základě novely provedené zákonem č. 183/2016 Sb., která nabyla účinnosti dnem 1. 12. 2016, byl do právní úpravy mj. vložen institut exkulpace, resp. vyvinění trestní odpovědnosti právnické osoby ve smyslu § 8 odst. 5 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů. Právnická osoba se trestní odpovědnosti podle § 8 odst. 1 až 4 zákona o TOPO zproští, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v odstavci 1 zabránila.

Pozornost byla věnována i změně výčtu trestných činů, pro něž lze trestně stíhat právnické osoby (výčet těchto trestných činů byl výrazně rozšířen vzhledem k tomu, že v ustanovení § 7 zákona o TOPO je zakotven tzv. negativní výčet), jakož i otázkám v novele rovněž upraveným, jež úzce navazují na změny provedené v § 7 a § 8 zákona o TOPO.

V této souvislosti je třeba připomenout, že trestní odpovědnost právnických osob se na území České republiky uplatňuje teprve sedm let, a to u trestných činů spáchaných od 1. 1. 2012, kdy nabyl účinnosti zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Změny ve výčtu trestných činů, u nichž lze spatřovat trestní odpovědnost právnických osob, se v aplikační praxi pojí s nabytím účinnosti novelizačních zákonů k § 7 zákona o TOPO. Zákon č. 183/2016 Sb., kterým bylo ustanovení § 7 zákona o TOPO naposledy novelizováno, nabyl účinnosti dne 1. 12. 2016. Trestná činnost právnických osob, spáchaná přede dnem 1. 12. 2016 se proto posoudí dle tehdy platného a účinného zákona (§ 2 odst. 1 trestního zákoníku).

II. Statistické údaje

Počty věcí vyplývají z tabulek v příloze této zvláštní zprávy: **Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů trestního zákoníku v roce 2016, v roce 2017 a v roce 2018.** Dále se uvádí „**Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách**“ za období let 2014 až 2018, kde se jedná o údaje podle jednotlivých krajských státních zastupitelství.

III. Hmotněprávní část

1. Aplikační problémy spojené se změnou výčtu trestných činů v § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

Aplikační praxe shledává nadále jako jednoznačně přínosnější rozšíření trestněprávního postihu na ty případy, v nichž to předešlá právní úprava neumožňovala. Lze potvrdit závěr, že preventivně-represivní funkce trestního práva dopadá nyní na mnohem širší spektrum protiprávních jednání právnických osob než kdykoli předtím. O tom svědčí následující příklady z praxe.

KSZ v Praze uvádí, že u **OSZ Praha-západ** bylo v roce 2018 vedeno vyšetřování proti právnické osobě a poté podána obžaloba pro přečin obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 odst. 1, 2 písm. b), odst. 4 trestního zákoníku (věc sp. zn. ZT 79/2017). U **OSZ v Rakovníku** bylo vedeno vyšetřování proti právnické osobě a poté podána obžaloba pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku (věc sp. zn. ZT 62/2018). V roce 2018 došlo k zahájení trestního stíhání právnických osob pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku (věc sp. zn. ZT 26/2018).

KSZ v Českých Budějovicích hodnotí pozitivně, že v důsledku rozšíření trestní odpovědnosti právnických osob novelizací § 7 zákona o TOPO zákonem č. 183/2016 Sb. mohlo dojít u **OSZ v Táboře** k zahájení trestní stíhání a posléze i k podání obžaloby na obviněnou právnickou osobu pro přečin obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, 2 písm. b), odst. 3 písm. b) trestního zákoníku (sp. zn. ZT 359/2017) a u **OSZ v Jindřichově Hradci** k zahájení trestního stíhání právnické osoby a posléze k podání obžaloby pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku (sp. zn. ZT 208/2017). K trestnímu stíhání právnické osoby pro výše uvedené trestné činy by před 1. 12. 2016 totiž nemohlo dojít.

Je kladně hodnocena zejména také možnost vedení trestního řízení vůči právnické osobě pro trestnou činnost právně kvalifikovanou dle § 206 trestního zákoníku (trestný čin zpronevěry), na což poukazují **OSZ v Novém Jičíně** či **OSZ v Jeseníku**.

OSZ v Jeseníku v dané souvislosti konkrétně uvádí tam evidovanou trestní věc pod sp. zn. ZT 71/2017, v níž byla zaznamenána časově hraniční věc, kdy čin kvalifikovaný jako zločin zpronevěry dle § 206 trestního zákoníku, spočívající v neoprávněném prodeji vozidel, jehož vlastníkem byla úvěrující společnost (do 30. 11. 2016, tudíž do účinnosti novely provedené zákonem č. 183/2016 Sb., trestný čin pro právnickou osobu nestíhatelný), měl být spáchán dne 9. 12. 2016 (neboli po účinnosti dané novely). Z uvedeného důvodu byla tudíž adekvátně vyvozena i trestní odpovědnost právnické osoby.

Obdobná kladná zkušenost se týká i trestní věci vedené u **OSZ Žďár nad Sázavou** (sp. zn. ZT 202/2018), ve které bylo (vedle fyzické osoby) zahájeno trestní stíhání i vůči společnosti W., Š., M., s. r. o., pro trestný čin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 trestního zákoníku (nehoda vláčku se smrtelným následkem pro dětského pasažéra).

V souvislosti s aplikací § 7 zákona o TOPO je však třeba zmínit i případ, kdy došlo k nesprávné aplikaci tohoto ustanovení v obvodu působnosti **KSZ v Ostravě**, který byl zaznamenán u **OSZ v Šumperku**.

Jednalo se o věc evidovanou u tamějšího okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 1 ZT 113/2017. V této věci byla podána obžaloba mj. na obviněnou právnickou osobu P. E., s. r. o. pro přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 trestního zákoníku, kterého se měla dopustit v době od 1. 6. 2016 do 20. 9. 2016. Pro uvedený přečin byla obviněná právnická osoba také následně odsouzena Okresním soudem v Šumperku, její odvolání pak bylo jako nedůvodné podle § 256 trestního řádu zamítnuto Krajským soudem v Ostravě, pobočka Olomouc. Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že došlo k nesprávné aplikaci § 7 zákona o TOPO, neboť obviněná právnická osoba byla odsouzena za přečin, který spáchala před dnem 1. 12. 2016, kdy nabyl účinnosti zákon č. 183/2016 Sb., tedy v době, kdy takový čin ještě nemohl být trestným činem, protože absentoval v příslušném výčtu. Závěrem je třeba ještě dodat, že v této trestní věci aktuálně probíhá řízení o dovolání. Na NSZ je věc vedena pod sp. zn. 1 NZO 5135/2018.

2. Aplikační problémy vztahující se k vymezení rozsahu trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

a) v ustanovení § 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, zejména z pohledu subjektů jednajících za právnické osoby [s rozlišením alternativy uvedené v § 8 odst. 1 písm. a), písm. b), písm. c) nebo písm. d) zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim] a aplikačních problémů zaznamenaných v této souvislosti, a v ustanovení § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim o přičitatelnosti jednání konkrétních fyzických osob právnické osobě včetně aplikačních problémů, jež byly v této spojitosti zjištěny, a to mj. i z pohledu, zda se popř. vyskytla výhrada, že nejde o trestní odpovědnost za zaviněné jednání

Ve vztahu k úpravě v **§ 8 odst. 1 zákona o TOPO KSZ v Praze** předesílá, že v jeho územním obvodu jednoznačně převažují případy, v nichž je trestní odpovědnost právnické osoby uplatňována na základě přičitatelného jednání fyzické osoby v postavení dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o TOPO. Další varianty postavení fyzických osob, jejichž jednání je za splnění zákonných podmínek přičítáno právnické osobě, byly jen ojedinělé [§ 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO], nebo se vůbec nevyskytly [zejm. případy dle § 8 odst. 1 písm. d) zákona o TOPO].

Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality VSZ v Praze v souvislosti se zařazením jednající fyzické osoby dle § 8 odst. 1 a) až d) zákona o TOPO v trestních věcech, v nichž státní zástupci k tomuto odboru přidělení vykonávají dozor, zmiňuje důkazní obtíže týkající se učinění závěru, zda jde v tom kterém případě důvodně o osobu ve vedoucím postavení, která v rámci právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO, nebo o osobu spíše v jiné kategorii § 8 odst. 1 zákona o TOPO. Právnické osoby k tomuto bodu často odkazují na ustanovení zákoníku práce, definující osoby vedoucích zaměstnanců. Úprava § 11 zákoníku práce se ovšem plně nepřekrývá s ustanovením § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO. Osobou ve vedoucím postavení v právnické osobě nemusí být jen vedoucí zaměstnanec. Obtíže vznikají především v situacích, nepodaří-li se potřebná zjištění k této otázce učinit za využití operativně pátracích

prostředků nebo při prohlídkách příslušných prostor. Podezřelé právnické osoby buď vůbec nereagují, nebo odmítají vyhovět výzvám orgánů činných v trestním řízení k vydání věcí k objasnění této otázky s odkazem na zásadu zákazu sebeobviňování („nemo tenetur“). Nelze jim hrozit pořádkovými pokutami, a proto jedinou možností zůstává prohlídka prostor spojená s odnětím věcí. Tento postup ovšem zejména v případě velkých obchodních korporací očekávaný důkazní efekt nepřináší.

V obvodu působnosti **KSZ v Českých Budějovicích** byly zaznamenány případy, v nichž byla trestní odpovědnost právnické osoby odvozována i od jednání fyzické osoby z okruhu dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o TOPO, tj. vykonávající rozhodující vliv na řízení právnické osoby.

Konkrétně se tak stalo u **KSZ v Českých Budějovicích** (sp. zn. KZV 37/2017), u něhož státní zástupce podal obžalobu na právnickou osobu – družstvo a fyzickou osobu pro přečin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1 trestního zákoníku a přečin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, 3 trestního zákoníku. Stíhaná fyzická osoba, jejíž jednání bylo přičítáno právnické osobě, byla ve vztahu k družstvu v postavení ve smyslu § 8 odst. 1 písm. c) zákona o TOPO. Ačkoli stála mimo právnickou osobu, nevykonávala v ní žádné funkce, v podstatě sama právnickou osobu řídila a rozhodným způsobem ovlivňovala její činnost.

Další takové případy byly zaznamenány rovněž u **OSZ v Táboře** (sp. zn. ZT 209/2018 a ZT 333/2018). V prvním případě stála konkrétní obviněná fyzická osoba formálně mimo organizační strukturu obviněné právnické osoby, kterou však reálně ovládala a řídila, což se projevovalo i v tom, že obviněná fyzická osoba vydávala pokyny statutárnímu orgánu obviněné právnické osoby k obsahu podávaných daňových přiznání právnické osoby. Věc již byla u Okresního soudu v Táboře pravomocně skončena odsuzujícím rozsudkem plně v intencích podané obžaloby.

Ve druhém případě bylo policejním orgánem zahájeno trestní stíhání právnické osoby pro zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, přestože stíhaná fyzická osoba v inkriminovaném období vykonávala funkci statutárního orgánu jen po jeho část, nicméně ve zbylém období právnickou osobu nadále fakticky ovládala především formou verbálních pokynů udílených statutárnímu orgánu, čímž v rozhodné míře určovala obsah vůle právnické osoby projevované vůči správci daně a byla tak fakticky odpovědná za finanční a daňové výkazy dané společnosti.

KSZ v Ústí nad Labem zmínilo trestní věc vedenou u **OSZ v Děčíně**, v níž posléze rozhodoval Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. 4 Tz 43/2018. Nejvyšší soud se v něm vyjádřil k otázce nepřičitatelnosti jednání právnické osobě v situaci, kdy jde o jednání fyzické osoby uvedené v § 8 odst. 1 zákona o TOPO **na úkor (v neprospěch) právnické osoby**. V posuzovaném případě fyzická osoba nepodala za právnickou osobu, za kterou byla oprávněna jednat, prohlášení o majetku podle daňového řádu. Toto jednání bylo právně kvalifikováno jako přečin porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku podle § 227 trestního zákoníku. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že **neměla-li právnická osoba žádný majetek, bylo v jejím zájmu prohlášení o majetku podat, aby se vyhnula případným postihům a sankcím. Proto bylo stíhané jednání pachatele - fyzické osoby v tomto případě vyhodnoceno jako učiněné na úkor právnické osoby, za kterou byl oprávněn jednat.**

KSZ v Ústí nad Labem rovněž hodnotí pozitivně, že se státní zástupci snaží reagovat i na nedokonale vyjádřenou přičitatelnost jednání fyzické osoby osobě právnické v popisech skutků. Např. u **OSZ v Liberci** evidují dva případy, kdy státní zástupce z tohoto důvodu zrušil usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání právnické osoby. Jednalo se o poměrně typickou situaci, kdy se policejní orgán omezil toliko na popis jednání souběžně stíhané právnické osoby, doplněný formálním odkazem na blíže nespecifikované porušení § 8 odst. 1, 2 zákona o TOPO. Jeden takový případ byl řešen i u **KSZ v Ústí nad Labem** (sp. zn.

2 KZV 15/2018), kde došlo k zahájení trestní stíhání právnické osoby s odkazem na § 8 odst. 1 písm. d) zákona o TOPO, ač správný důvod přičitatelnosti spočíval v § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO. Stížnost obviněné právnické osoby státní zástupce zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu jako nedůvodnou s tím, že stíhaná fyzická osoba se skutku dopustila jako vedoucí pracovník při výkonu svých oprávnění, čímž je přičitatelnost dána samou povahou postavení fyzické osoby dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO a nikoliv dle § 8 odst. 1 písm. d) zákona o TOPO, která vyžaduje splnění dalších požadavků dle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o TOPO.

V rámci metodické činnosti Nejvyššího státního zastupitelství by **KSZ v Ústí nad Labem** uvítalo prezentaci konkrétních případů, v jejichž popisu skutku je podařilo vystihnout všechny podmínky přičitatelnosti jednání fyzické osoby osobě právnické, jak bylo dohodnuto dne 7. 2. 2019 na poradě I. náměstka nejvyššího státního zástupce s náměstky vrchních a krajských státních zástupců. V rámci metodické činnosti by bylo vhodné zaměřit pozornost i na ty případy, kdy v judikatuře obstál precizní skutek popsáný souhrnně jak pro stíhanou fyzickou osobu, tak pro osobu právnickou.

KSZ v Plzni okresním státním zastupitelstvím ve svém obvodu k popisu skutku souběžného pachatelství fyzické a právnické osoby vysvětlilo metodický náhled Nejvyššího státního zastupitelství a doporučení k oddělenému popisu skutků v konkrétní věci s tím, že vždy je třeba věnovat náležitou pozornost i dostatečnému vyjádření přičitatelnosti jednání fyzické osoby osobě právnické včetně uvedení následku jednání ke každému stíhanému subjektu zvlášť.

VSZ v Praze pro dokreslení v kontextu již zastávaných metodických doporučení Nejvyššího státního zastupitelství poukazuje na to, že hmotněprávní podmínky deliktů odpovědnosti právnické osoby (zejména pak protiprávnost) mohou mít v konkrétním případě oproti hmotněprávním podmínkám deliktů odpovědnosti fyzické osoby odlišný právní i skutkový podklad. Pak by společný popis skutku stíhané fyzické i právnické osoby byl značně nepřehledný. Např. v rámci trestné činnosti na kapitálových trzích se nepochybně bude trestní odpovědnost pachatele fyzické a zejména právnické osoby např. jako emitenta opírat o jiná zákonná ustanovení než případná trestní odpovědnost pachatele - obchodníka s cennými papíry či odpovědnost pachatele v postavení organizátora trhu s cennými papíry (např. Burzy cenných papírů Praha, a. s.). Zásadní odlišnosti nemusí vyplývat jen z domicilu (tuzemec, cizinec), nýbrž i z odlišného charakteru jednání, tj. z popisu konkrétního způsobu provedení činu, z odlišného sledovaného záměru, a nakonec i v konkrétních způsobených následcích. Odlišnosti mohou vyplývat i z relevantního obsahu národní či nadnárodní právní regulace dotčené problematiky.

KSZ v Hradci Králové poukázalo na konkrétní případy (např. u **OSZ v Jičíně**, **OSZ ve Svitavách**), kdy příslušné trestněprávní jednání fyzické osoby přes jeho přičitatelnost osobě právnické nebylo právnické osobě vůbec kladeno za vinu. Došlo k tomu v situacích, kdy podezřelá právnická osoba zanikla a byla vymazána z veřejného rejstříku ještě před zahájením samotného prověřování, příp. v rámci prověřování před zahájením jejího trestního stíhání (viz k tomu § 32 odst. 2 zákona o TOPO). Obdobně i **MSZ v Praze** eviduje jeden případ, kdy došlo ještě před zahájením trestního stíhání k výmazu právnické osoby z veřejného rejstříku v souladu s § 312 odst. 3 ve spojení s § 308 odst. 1 písm. d) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

MSZ v Praze dále v tomto kontextu poukazuje na konkrétní případy, kdy je trestní stíhání právnické osoby státním zástupcem vyhodnoceno jako zcela neefektivní. K těmto závěrům státní zástupci docházejí zejména v případech, kdy podezřelé právnické osoby nevyvíjejí vůbec žádnou činnost. Poznatky o těchto zjištěních jsou zároveň vytěženy pro netrestní působnost státního zastupitelství s cílem domoci se jejich zrušení. V jednom případě byla trestní odpovědnost právnické i fyzické osoby pro trestný čin již promlčena.

I v obvodu **KSZ v Českých Budějovicích** byly zjištěny případy, kdy policejní orgán v popisu skutku ve vydaném usnesení o zahájení trestního stíhání obviněné právnické osobě podle § 160 odst. 1 trestního řádu dostatečně nevyjádřil přičitatelnost jednání konkrétní fyzické obviněné osoby osobě právnické, a z tohoto důvodu státní zástupce podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu usnesení policejního orgánu zrušil. Např. u **OSZ v Prachaticích** se tak stalo ve 2 případech (sp. zn. ZT 117/2018 a ZT 126/2018), z toho v jednom případě státní zástupce policejnímu orgánu vytknul i vadné vyjádření trestněprávně relevantního následku. Vadný, resp. nedostatečný popis skutku v usnesení o zahájení trestního stíhání byl důvodem ke zrušení vydaného rozhodnutí policejního orgánu ve věci vedené u **OSZ v Českém Krumlově** (sp. zn. ZT 269/2018). Policejnímu orgánu bylo vytknuto, že v popisu skutku dostatečně nevymezil, jakého jednání se měla stíhaná právnická osoba vlastně dopustit. Popsané jednání fyzických osob postrádalo prvky přičitatelnosti obviněné právnické osobě. Ve všech případech bylo policejním orgánem poté trestní stíhání právnické osoby řádně zahájeno. Poznotek, že státní zástupci na uvedená pochybení policejního orgánu v rámci výkonu svých dozorových oprávnění včas reagují, lze označit za pozitivní.

KSZ v Brně uvádí, že obecně je pozitivně vnímáno vypuštění přičitatelnosti jednání fyzické osoby spáchané „jménem právnické osoby“. Tento znak byl vnímán jako formální, který „nutil“ orgány činné v trestním řízení do trestního stíhání právnických osob i tam, kde to nemělo reálné opodstatnění.

OSZ v Hodoníně deklaruje uvážlivější a pečlivější aplikaci § 8 odst. 2 zákona o TOPO, kdy důsledně zkoumají, zda právnická osoba měla nějaký reálný zájem nebo profit z jednání osoby fyzické, aby právnické osoby nebyly postihovány jen za excesivní jednání fyzických osob. **OSZ ve Zlíně** zaznamenalo jeden aplikační problém související s postavením ředitele pobočky právnické osoby, který jednal za právnickou osobu na základě manažerské smlouvy (pobočka právnické osoby neměla samostatnou právní subjektivitu), kdy vznikla pochybnost, zda je namístě použít § 8 odst. 1 písm. a), písm. b), anebo naopak písm. d) zákona o TOPO. Obhájce právnické osoby namítal, že právnická osoba za takové jednání nenese žádnou odpovědnost. V této věci však ještě nebylo ukončeno přípravné řízení. **OSZ Uherské Hradiště** předpokládá do budoucna nutnost úpravy stávající praxe v důsledku výše citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tz 43/2018, které dospívá k závěru, že nelze trestně stíhat právnickou osobu pro trestný čin porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku podle § 227 trestního zákoníku.

Naopak **MSZ v Brně** vůči tomuto rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR vyjádřilo určité výhrady, stejně jako k obdobnému rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 8 Tdo 972/2016 – rozh. č. 29/2017 Sb. rozh. tr.), když uvedlo, že přičitatelnost spáchaní trestného činu fyzickou osobou jednající jménem právnické osoby spočívající ve spáchaní trestného činu znamená, že jej lze přičíst právnické osobě vždy, pokud z takového jednání měla daná právnická osoba prospěch nebo uvedená osoba jednala v rámci činnosti právnické osoby. Naplnění znaků trestného činu se u právnické osoby odvozuje od jednání osoby uvedené v § 8 odst. 1 zákona o TOPO. **MSZ v Brně** uvádí, že právě při aplikaci těchto formálních objektivních znaků nemůže s aktuální rozhodovací činností, a to i Nejvyššího soudu ČR (např. naposledy ve věci sp. zn. 4 Tz 43/2018), souhlasit. **MSZ v Brně** uvádí, že není pochyb, že tyto znaky jsou zde uvedeny alternativně, tedy jednání musí být činěno buď v zájmu právnické osoby, nebo v rámci její činnosti. Současně však judikatura i doktrína uvádí, že za přičitatelné právnické osobě však nelze považovat případy, kdy jednající osoba spáchá protiprávní čin sice fakticky v rámci činnosti právnické osoby, ale takový čin je

spáchán na úkor této právnické osoby. V takovém případě jistě není smyslem zákona, aby byla vůči právnické osobě uplatňována trestní odpovědnost, a to i přesto, že jinak jistě platí obecný princip, že právnická osoba odpovídá za volbu osob oprávněných za ni jednat, jakož i osob, které za ni jednají, je nutné zvažovat zejména povahu činu a záměr osoby, jednání za právnickou osobou v rámci trestného jednání, které by jí mělo být přičítáno, a to zejména při posuzování takových excesů za ni jednajících osob. V takovém případě je třeba uplatnit zásadu, že pokud byl čin v zásadě spáchán proti zájmům právnické osoby nebo na její úkor, nelze dovodit trestní odpovědnost takto poškozené právnické osoby, ale bude uplatněna pouze trestní odpovědnost osoby jednající. Tento právní názor se objevuje v komentovaných vydáních zákona č. 418/2011 Sb. (např. Fenyk, J. a kol. Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob, Wolters Kluwer ČR, 2018, str. 38, nebo Šámal, P. a kol. Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob, C. H. Beck 2012. str. 190). Je ovšem třeba se zamyslet nad tím, co je jednáním „na úkor právnické osoby“ případně jednáním „v zásadě proti zájmům právnické osoby“ myšleno. K tomu výstižně, se podle jejich názoru, uvádí: „vystává otázka, zda je možný postih právnické osoby i v případě, kdy jednající fyzická osoba spáchá trestný čin sice v rámci činnosti právnické osoby, ale na úkor právnické osoby I když se vychází z konceptu, že právnická osoba odpovídá za volbu osob v řídicích a kontrolních funkcích, jakož i osob oprávněných za ni jednat, a proto se jí přičítají následky jednání těchto osob, je třeba vyjít ze smyslu a účelu zákona o TOPO a zejména ze zásady, že nelze postihovat toho, k jehož ochraně příslušná právní norma směřuje (Forejt, P. a kol., Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, Linde, 2012. str. 70). **MSZ v Brně** se proto domnívá, že shora uvedené pojmy „na úkor právnické osoby“ případně „v zásadě proti zájmům právnické osoby“ je nutno vykládat tímto způsobem, tedy aby se zamezilo trestnímu stíhání právnických osob za situace, kdy jsou v pozici poškozených. **MSZ v Brně** tedy nesouhlasí s výkladem, že je nutno vždy zkoumat, zda společnost nebyla svými jednateli „zneužita ke spáchání trestné činnosti“ (srov. věc sp. zn. 8 Tdo 972/2016), nebo „v případě, kdy je právnická osoba zcela bez jakéhokoli majetku, má zájem na podání prohlášení o majetku ve lhůtě, aby se vyhnula případným postihům a sankcím. V posuzované věci se tedy jedná o případ, kdy došlo k tomu, že takový čin byl spáchán na úkor této právnické osoby, neboť ji uvedl do situace, kdy by odpovídala za škodu (příp. snížení dobytosti pohledávek správce daně), která by opožděným podáním (případně nepodáním) prohlášení o majetku, vznikla.“ (sp. zn. 4 Tz 43/2018). Domnívá se, že takový postup popírá smysl zákona, což dokládá následujícími argumenty. Pro vyvození trestní odpovědnosti právnické osoby musí být naplněn jen jeden ze dvou alternativních formálních objektivních znaků, tedy musí jít o jednání v rámci činnosti právnické osoby nebo v jejím zájmu. Dle uvedené judikatury však znak „v rámci činnosti“ se stává právně bezvýznamným, protože vždy bude nutno také zkoumat, jestli jednání je v zájmu právnické osoby. Jen obtížně si lze totiž představit jednání, které bude z hlediska zájmu právnické osoby indiferentní, tedy nebude ani v jejím zájmu, ale ani na její úkor. Jinak ovšem nebude-li jednání v zájmu právnické osoby, bude prakticky vždy (alespoň dle rozhodnutí ve věci sp. zn. 4 Tz 43/2018) na její úkor (právnická osoba bude ohrožena sankcí ve správním či daňovém řízení, odpovědností za škodu apod.) a tedy nebude možno trestní odpovědnost právnické osoby dovodit. Fakticky tedy bude možno uplatnit trestní odpovědnost právnické osoby pouze v případě, kdy jednání fyzické osoby uvedené v 8 odst. 1 zákona o TOPO bude v zájmu právnické osoby. Dalším argumentem jsou zákonné podmínky pro ukládání trestu zrušení právnické osoby (§ 16 zákona o TOPO). Tento trest je možno ukládat právnické osobě, pokud její činnost spočívá zcela nebo převážně v páčání trestné činnosti. Podíváme-li se však na činnost právnické osoby, jejíž činnost spočívá zcela nebo převážně v páčání trestné činnosti optikou např. již zmíněného rozhodnutí ve věci sp. zn. 8 Tdo 972/2016, bude se jednat o právnickou osobu,

kteřá je zneužitá ke spáchaní trestné činnosti a její trestní odpovědnost vůbec nejde dovést. Závěrem MSZ v Brně uvádí, že ze shora uvedených důvodů má příliš široký výklad pojmu „na úkor právnické osoby“ za nesprávný, přiléhavější je vykládat ho tak, že vylučuje trestní odpovědnost právnické osoby v situaci, kdy by právnická osoba byla z titulu jednáním fyzické osoby, které by jí mohlo být přičítáno, v postavení poškozeného.

VSZ v Olomouci považuje za potřebné zdůraznit, že názor **MSZ v Brně** je v podkladových zprávách zcela ojedinělý. Naopak lze restriktivní výklad Nejvyššího soudu přivítat, neboť začíná nastavovat určité mantinely bezbřehému stíhání právnických osob (blíže viz stanoviska VSZ v Olomouci v pasáži pod bodem VI).

Se stanoviskem vysloveným **MSZ v Brně** se nelze ztotožnit. A nejde pouze o to, že rozhodnutí sp. zn. 8 Tdo 972/2016 bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek (č. 29/2017 Sb. rozh. tr.) s právní větou „**Pro závěr, že za určitý trestný čin nese trestní odpovědnost právnická osoba, nestačí, že jde o trestný čin neuvedený ve výjimkách podle § 7 zákona o TOPO a že protiprávní čin spáchala fyzická osoba uvedená v § 8 odst. 1 t. o. p. o. v zájmu právnické osoby nebo v rámci její činnosti. Tento čin totiž musí být přičitatelný dané právnické osobě podle § 8 odst. 2 zákona o TOPO, což kromě uvedeného znamená, že jde o takové jednání fyzické osoby, které je svým obsahem a účelem i jednáním právnické osoby navenek. K trestní odpovědnosti právnické osoby postačí i jen jeden z alternativně stanovených vztahů jednání některé z osob uvedených v § 8 odst. 1 zákona o TOPO k právnické osobě, tedy jednání takové fyzické osoby v zájmu právnické osoby nebo v rámci její činnosti. Právnické osobě nelze přičítat trestný čin ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o TOPO, pokud jednáající fyzická osoba spáchala protiprávní čin fakticky v rámci činnosti právnické osoby, ale na úkor této právnické osoby. V takovém případě sice platí, že právnická osoba obecně odpovídá za volbu fyzických osob oprávněných za ni jednat, avšak byla-li právnická osoba zneužitá ke spáchaní trestného činu fyzickou osobou jednáající za ni, zpravidla není možno dovést spáchaní trestného činu i touto právnickou osobou.**“

Citovaný názor však zcela odporuje konceptu, na kterém spočívá institut trestní odpovědnosti právnických osob. Vyvozovat trestní odpovědnost právnické osoby v případech, kdy jde zjevně o jednání fyzické osoby, byť by i bylo formálně přičitatelné právnické osobě, namířené proti této právnické osobě, je v rozporu se zákonem. V tomto ohledu srov. zejména slova „v jejím zájmu“ v návěti ustanovení § 8 odst. 1 zákona o TOPO. Byla-li by tedy stíhána právnická osoba za trestný čin spáchaný „proti jejím zájmům“, je takový postup nezákonný a je povinností státního zástupce – i za předpokladu, že by nebyla podána stížnost – takové usnesení zrušit podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu.

V obvodu **KSZ v Ostravě** pouze **OSZ v Jeseníku** avizovalo z praxe případ (v tam evidované trestní věci sp. zn. ZT 146/2018), v rámci něhož byla zvažována odpovědnost právnické osoby za nedbalostní trestný čin lékaře - zaměstnance při poskytování zdravotní péče, nicméně v konečném důsledku byla následně vyvozena trestní odpovědnost toliko ve vztahu k fyzické osobě, když nebylo zjištěno splnění podmínek uvedených v ustanovení § 8 odst. 2 písm. b) zákona o TOPO k vyvození i trestní odpovědnosti právnické osoby (zaměstnavatele). V dané trestní věci bylo vedeno trestní řízení pro podezření z trestného činu usmrcení z nedbalosti dle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku, jehož se měl pachatel dopustit tím, že dne 26. 1. 2018 v době od 18,30 hodin do 19,03 hodin v J. n., a. s., na porodním sále gynekologicko-porodního oddělení jako zaměstnanec nemocnice a službu

konající lékař zařazený na gynekologicko-porodním oddělení s odbornou způsobilostí pro obor gynekologie a porodnictví, během porodu rodičky P. K., opakovaným užitím nepřiměřeného, středně velkého, spíše však velkou intenzitou působícího tlaku do oblasti děložního dna, tzv. Kristellerovy exprese, jakožto metody odborníky v oboru gynekologie a porodnictví nedoporučované, způsobil plodu – N. K., při vstupu a průchodu její hlavy porodními cestami rodičky, tupé poranění hlavy s krevním výronem provázeným výrazným nitrolebním krvácením pod tvrdou plenu mozkovou, který svým tlakem při probíhajícím otoku mozku působil na oblast mozkového kmene a způsobil poruchu center řídicích dechovou a srdeční činností, v důsledku čehož musel být novorozenec bezprostředně po svém porodu předán do péče specializovaného pracoviště novorozeneckého traktu J. n., a. s., kde však po poklesu své srdeční činnosti i přes intenzivní resuscitace dne 26. 1. 2018 v 21,15 hodin novorozenec N. K., zemřel.

Jak je dále ze strany jednotlivých státních zastupitelství v obvodu **KSZ v Ostravě** avizováno, stran přičitatelnosti jednání konkrétních fyzických osob právnické osobě nebyly zaznamenány další aplikační problémy, neboť v předmětných trestních věcech (zejména u daňových deliktů) byly trestné činy spáchány převážně jednáním buď statutárního orgánu, nebo člena statutárního orgánu, tedy trestní odpovědnost byla posuzována dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o TOPO.

Nad rámec výše uvedeného **KSZ v Ostravě** poukazuje na to, že v mnoha příslušných rozhodnutích orgánů činných v trestním řízení, jež se týkají trestního stíhání právnických osob, dle níže avizovaného názoru NSZ, absentuje bližší vyjádření tzv. přičitatelnosti jednání fyzické osoby osobě právnické, kdy současně je poukazováno na nesprávné užití výrazu „jménem právnické osoby“ ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o TOPO.

Jak vyplynulo ze závěrů pracovní porady NSZ s náměstkou vrchních a krajských státních zastupitelství, týkající se některých otázek trestní odpovědnosti právnických osob, konané dne 7. 2. 2019 v Brně, obdobné výhrady jsou adresovány rovněž i jiným státním zastupitelstvím. K tomu si dovoluje **KSZ v Ostravě** podotknout, že i přes uvedené výhrady ze strany NSZ jsou po podaných obžalobách ze strany Krajského soudu v Ostravě při rozhodování o vině popisy skutků zcela přebírány a k nedostatečnému, případně chybnému popisu skutku stran dané problematiky nebyly ani od nadřízených soudů zaznamenány jakékoli výhrady (např. trestní věc vedená u KS Ostrava pod sp. zn. 34 T 4/2017).

K tomu lze poznamenat, že je otázkou, zda takový přístup, že soud proti popisu skutku v obžalobě nic nenamítá, bez dalšího znamená, že je popis skutku přiléhavý.

b) v nově formulovaném ustanovení § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality VSZ v Praze negativně hodnotí případy, kdy jsou orgány činné v trestním řízení nuceny zabývat se existencí či neexistencí skutečností vztahujících se k ustanovení § 8 odst. 5 zákona o TOPO, pokud se podezřelá právnická osoba rozhodne nespolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. V takových případech je velmi problematické ex offio prokázat, zda právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání činu příslušnými fyzickými osobami zabránila. Z pohledu aplikační praxe považuje za vhodnější, aby důkazní břemeno

k otázce vyvinění leželo na právnické osobě, která by se mohla trestní odpovědnosti zprostit, pokud by skutečnosti uváděné v § 8 odst. 5 zákona o TOPO sama prokázala. Navíc je otázkou, zda by neměly být z posuzování okolností dle § 8 odst. 5 zákona o TOPO vyloučeny trestné činy spáchané právnickou osobou, jednala-li za ní v souladu s § 8 odst. 1 písm. a) zákona o TOPO fyzická osoba v postavení statutárního orgánu. Je to totiž právě statutární orgán, kdo má vynakládat veškeré úsilí, aby k protiprávnímu jednání nedocházelo. Nejčastěji dochází k přijetí tzv. „compliance programů“. Pokud právnická osoba spáchá trestný čin na základě přičitatelného jednání fyzické osoby v postavení statutárního orgánu, pak posuzování skutečností uvedených v § 8 odst. 5 zákona o TOPO postrádá důkazní význam. Snad jen závěr o přímém úmyslu při úmyslném jednání lze tímto postupem podezřelé osobě také prokázat.

V aplikační praxi byl zjištěn trend, že si velké prosperující obchodní společnosti s cílem domoci se zproštění své trestní odpovědnosti nechávají od advokátních kanceláří zpracovávat velmi obsáhlé dokumenty, které však do každodenní praxe nepřevedou. V rámci své obhajoby pak soudy předkládají stohy listin vydávaných za své vnitřní předpisy. Nálezací soud poté zpravidla rezignuje na jejich bližší zkoumání či obsahovou analýzu a raději rozhodne o splnění liberační podmínky, než aby přílehlavě odůvodnil opačný závěr. V jedné trestní věci soud zprošťující výrok odůvodnil mj. tím, že když do kontrolního mechanismu této společnosti přišla podvodná faktura na neprovedené práce (trestná činnost oblastního ředitele, kvalifikovaná jako dotační podvod dle § 212 trestního zákoníku), neměl tento kontrolní mechanismus reálnou možnost takový podvod odhalit. Z této okolnosti soud dospěl k závěru o naplnění zákonných podmínek § 8 odst. 5 zákona o TOPO. Přitom zjištěná prokazatelná nefunkčnost nastaveného kontrolního mechanismu popírá efektivitu deklarovaného mechanismu k zabránění spáchání protiprávního činu příslušnými osobami ve smyslu § 8 odst. 5 zákona o TOPO.

Jako přinejmenším problematický je vnímán přístup aplikační praxe k ustanovení § 8 odst. 5 zákona o TOPO. Z gramatického výkladu ustanovení § 8 odst. 5 zákona o TOPO lze dovodit, že zákonodárce příslušnou důkazní aktivitu požaduje po samotné právnické osobě. Pokud se aplikační praxe ubírá cestou obligatorního zjišťování těchto podmínek ex offio v každé prověřované trestní věci s podezřelou právnickou osobou, je na zvážení, zda není efektivnější přenechat právnickou osobu postihu toliko ve správním řízení za korespondující správní delikt. Nastolená aplikační praxe k § 8 odst. 5 zákona o TOPO budí pochybnosti, zda působí v souladu s cílem zákona o TOPO k trestněprávní ochraně společnosti před trestnými činy.

MSZ v Praze k této problematice uvedlo případ řešený u **ObsZ pro Prahu 1** (sp. zn. 2 ZT 23/2018).

Stíhaná právnická osoba se domáhala exkulpace dle § 8 odst. 5 zákona o TOPO s odkazem na přijetí etického kodexu zaměstnanců, kteří byli náležitě proškoleni. V odůvodnění podané obžaloby k tomu státní zástupce konstatoval, že obviněná fyzická osoba, jejíž jednání je přičítáno právnické osobě, byla z pozice vedoucího zaměstnance odpovědná za důsledné uplatňování zásad vtělených do etického kodexu a při absenci relevantních fungujících kontrolních mechanismů nemůže obstát úvaha, že pouhé přijetí etického kodexu by mohlo obviněnou právnickou osobu trestní odpovědnosti zcela zprostit. Obviněná fyzická osoba byla v pozici toho, kdo měl nejen dbát na dodržování vnitřních norem a etických pravidel, ale zároveň byla i tím, kdo měl jejich dodržování kontrolovat. Zjištěné skutečnosti svědčily o nefunkčnosti nastaveného vnitřního systému obviněné právnické osoby.

KSZ v Brně uvádí, že v drtivé většině se compliance programy (ani námitka jejich existence a návrh na vyvinění) neobjevují, neboť jsou trestně stíhány zpravidla malé

společnosti s ručením omezeným s jedním jednatelem, případně několika málo zaměstnanci, či vyložené „prázdné skořápky“. Ojedinele se však tato námitka vyvinění objevila.

Jednou byla zaznamenána na **OSZ Žďár nad Sázavou** (věc sp. zn. ZT 202/2018, viz výše), kdy obviněná právnická osoba v rámci podané stížnosti proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání uvedla, že nic vůči svým zaměstnancům nezanedbala a navíc vynaložila veškeré úsilí, aby následku uvedenému ve skutkové větě zabránila (nehoda vláčku se smrtelným následkem pro dětského pasažéra), když především nechala zpracovat provozně dopravní řád – místní provozní bezpečnostní předpis. **OSZ ve Žďáru nad Sázavou** však neuvádí, jak takový předpis dozorový státní zástupce vyhodnotil z pohledu § 8 odst. 5 zákona o TOPO, vyšetřování však nadále pokračuje, spíše lze mít za to, že uvedený vnitřní předpis vyhodnotil jako nedostatečný.

Na **MSZ v Brně** (trestní věc vedená u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 7 T 88/2017) byl jako compliance program obviněnou právnickou osobou předložen etický kodex. Nalézací soud argumentaci obhajoby odmítl s tím, že takový dokument byl toliko formálním aktem, jehož dodržování nebylo ze strany právnické osoby jakkoli vynucováno. Kodex vůbec neplnil svůj účel, neboť nebyla nastavena jakákoli detekční, represivní, ale ani preventivní úroveň. Ve věci probíhá aktuálně řízení o dovolání.

Rovněž **OSZ ve Zlíně** obecně uvedlo, že se stále častěji objevují námitky obhajoby právnické osoby ve vztahu ke zjišťování, zda existuje u obviněné právnické osoby compliance program a zda je ze strany právnické osoby uplatňován.

KSZ v Ostravě ke zmíněné problematice neuvádí žádné konkrétnější poznatky, neboť tamní státní zastupitelství v současné době sama nedisponují žádnými informacemi z praxe, které by se aplikace ustanovení § 8 odst. 5 zákona o TOPO týkaly.

Z jednotlivých dílčích zpráv však jednoznačně vyplynulo, že dosud nebyl zaznamenán případ, že by existoval (a byl uplatňován) takový compliance program, který by umožnil právnické osobě se vyvinít ve smyslu § 8 odst. 5 zákona o TOPO.

c) Lze uvést případy aplikace ustanovení § 8 odst. 3 nebo § 8 odst. 4 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, jestliže se nově vyskytly

KSZ v Brně zaznamenalo ve dvou věcech **MSZ v Brně** trestní stíhání (a pravomocné odsouzení) za použití § 8 odst. 3 zákona o TOPO, kdy nebyla zjištěna konkrétní fyzická osoba, proti které by bylo možné zahájit trestní stíhání. V jednom případě šlo o trestní stíhání provozovatele autobazaru, ve kterém byla prodávána motorová vozidla po tzv. stažení tachometru (jednalo se o trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 7 T 88/2017 a 5 T 99/2017).

Další takové případy nově (oproti tomu, co uváděly předchozí zvláštní zprávy) zaznamenány nebyly.

3. Vybrané aplikační problémy vztahující se k ustanovení § 11 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim o účinné lítosti, § 12 zákona o promlčení trestní odpovědnosti a § 13 zákona o vyloučení z promlčení, a to i v návaznosti na novelu provedenou zákonem č. 183/2016 Sb.

MSZ v Praze zmínilo přístup **ObsSZ pro Prahu 9** k aplikaci účinné lítosti v trestní věci, kdy stíhaná právnická osoba byla tzv. prázdnou schránkou, přičemž rozhodné jednání směřující k naplnění podmínek zániku trestní odpovědnosti z důvodu účinné lítosti vykonala jen obviněná fyzická osoba, která již neměla postavení osoby, jejíž jednání lze obviněné právnické osobě dle § 8 odst. 1 zákona o TOPO přičítat.

V konkrétní věci se jednalo o aplikaci zvláštního ustanovení o účinné lítosti dle § 242 trestního zákoníku, kdy nedoplatky na povinných platbách byly zcela uhrazeny z účtu obviněné fyzické osoby, přičemž obviněná právnická osoba neměla žádný majetek, ze kterého by sama mohla neuhrazené odvody uhradit. Podle stávající právní úpravy lze mít za to, že účinné lítosti dosáhla pouze fyzická osoba a nikoliv právnická osoba (§ 9 odst. 3 zákona o TOPO), ačkoliv škodlivý následek byl zcela napraven, a to jednáním obviněné fyzické osoby, jejíž protiprávní jednání je obviněné právnické osobě přičítáno. Opačný postup a následný postih toliko obviněné právnické osoby se jeví jako neekonomický a v konečném důsledku neúčelný.

S takovým přístupem je možno se plně ztotožnit.

V tomto kontextu lze přiměřeně zmínit rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2014, sp. zn. 5 Tz 41/2014, který v souběžně vedeném řízení vůči obviněné fyzické a právnické osobě řešil splnění zákonných podmínek pro užití podmíněného zastavení trestního stíhání dle § 307 trestního řádu. Podle Nejvyššího soudu je doznání požadované v § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu v řízení o přečinu vedeném jak proti fyzické osobě, tak i proti právnické osobě, jejímž jménem obviněná fyzická osoba měla přečin spáchat, naplněno již tím, že doznání učiní obviněná fyzická osoba. Oproti tomu souhlas s podmíněným zastavením trestního stíhání takové právnické osoby nemůže za ní vyjádřit obviněná fyzická osoba (§ 34 odst. 4 zákona o TOPO), nýbrž osoba oprávněná v trestním řízení vedeném proti obviněné právnické osobě činit úkony ve smyslu § 34 odst. 1, odst. 2 nebo odst. 5 zákona o TOPO, resp. § 21 odst. 1, odst. 2, odst. 3 občanského soudního řádu.

KSZ v Ostravě uvedlo pouze jeden příklad z praxe, týkající se **OSZ v Jeseníku**, které signalizovalo tam evidovanou trestní věc pod sp. zn. ZT 167/2018, v níž bylo vedeno trestní stíhání pro přečin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, spočívající v zavedení fiktivní faktury do účetnictví právnické osoby za účelem následného neoprávněného uplatnění nároku na odpočet DPH, kdy obhájce obviněné právnické osoby navrhl s poukazem na ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o TOPO zastavení trestního stíhání právnické osoby, když zkrácená daň byla obviněnou zaplácena ještě před zahájením úkonů trestního řízení. Návrhu nebylo vyhověno z důvodu absence znaku dobrovolnosti, když obviněná právnická osoba daň uhradila až poté, kdy byla jako daňový subjekt seznámena s výsledky daňové kontroly a správce daně již vydal platební výměr, a kdy bylo zřejmé, že finanční úřad splní oznamovací povinnost podle § 8 odst. 1 věta druhá trestního řádu. Věc pak byla ukončena rozhodnutím o podmíněném zastavení trestního stíhání fyzické i právnické osoby, když pro daný postup byly následně splněny veškeré zákonem předpokládané podmínky.

4. Ostatní aplikační problémy vztahující se k aplikaci hmotněprávních ustanovení (zejména např. poznatky k ukládání trestů, k časové působnosti zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, i novely č. 183/2016 Sb., zvláště z pohledu § 2 trestního zákoníku)

K problematice tzv. prázdných schránek se řada oslovených státních zastupitelství v obvodu VSZ v Praze vracela, zejména z pohledu prověřování a účelnosti trestního stíhání těchto tzv. „mrtvých schránek“. Přestože nejsou zmiňovány zcela nové poznatky a náhled Nejvyššího státního zastupitelství na tuto problematiku je zjevně všeobecně známý,

nepovažuje za žádoucí na tomto místě opomenout, že k opětovnému sdělení dílčích postřehů došlo i nyní.

Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality VSZ v Praze pléduje pro zavedení principu oportunitu ve vztahu ke stíhání tzv. prázdných schránek, jejichž nestíhání je neefektivní, resp. neekonomické. Často jsou stíhány právnické osoby, které by samy zanikly, pokud by nebylo vedeno jejich trestní stíhání. Např. ve věci sp. zn. 7 VZV 27/2013 má reálný význam trestní stíhání pouze u tří z osmi stíhaných právnických osob, ostatní již fakticky nevyvíjejí činnost, případně jsou v likvidaci či v konkurzu. Trestní stíhání takovýchto společností má samozřejmě negativní vliv na délku trestního řízení.

KSZ v Praze pod označením „prázdných schránek“ („mrtvých schránek“) má na mysli jen formálně existující právnické osoby bez reálného sídla, bez fakticky vyvíjené činnosti, bez majetku, přičemž jejich statutárním orgánem zpravidla bývá osoba, na kterou byla právnická osoba převedena a která nemá žádnou spojitost s probíhajícím trestním řízením. Jedná se o fyzické osoby neznalé problematiky podnikání, nemajetné, bez faktického bydliště, s adresou trvalého pobytu na adrese ohlašovny trvalého pobytu nebo cizí státní příslušníky zdržující se na neznámém místě. Kloupe se k závěru, aby se takovéto osoby v odůvodněných případech trestně nestíhaly. Trestní právo nemá být prostředkem pro zrušení již jen formálně existujících právnických osob, které dlouhodobě neplní ani jiné své zákonné povinnosti podmiňující jejich existenci. Zrušení právnické osoby na základě postupu orgánů činných v trestním řízení v trestním řízení dle zákona o TOPO je postup formálně náročný a velmi nákladný ve srovnání s jinými postupy dle netrestních právních předpisů.

Případy, v nichž nebyla ve vztahu k podezřelé právnické osobě „prázdne schránce“ uplatněna trestní odpovědnost podle zákona o TOPO, tvoří u okresních státních zastupitelství v obvodu **KSZ v Praze** pouhé jednotky věcí. Např. u **OSZ v Mělníku** 4 věci, u **OSZ Praha-východ** 3 věci, u ostatních okresních státních zastupitelství se jednalo o 0 až 2 případy, zejm. trestního řízení vedeného pro podezření z hospodářské nebo majetkové trestné činnosti (§ 206, § 209, § 240 trestního zákoníku).

MSZ v Praze přistupuje k trestnímu stíhání nečinné právnické osoby (tzv. „prázdne schránky“) velmi obezřetně a zdrženlivě. V obvodu jeho působnosti je trestní odpovědnost právnických osob dovozována jen ve skutkově zjevných případech, v nichž lze dovodit, že právnická osoba není pouhým nástrojem (prostředkem) k páčání trestné činnosti, bez kterého by ji spáchat nebylo možné, a zároveň se jedná o jediný a efektivní způsob jejího případného zrušení. V ostatních případech je v široké míře využívána netrestní působnost státního zastupitelství, kterou lze dosáhnout zrušení právnické osoby (čehož by s ohledem na povahu páčané trestné činnosti a skutečnost, že se jedná o nejpřísnější trest, nebylo mnohdy ani možné dosáhnout) za využití méně formálních postupů s menším finančním zatížením státu. **MSZ v Praze** považuje za správný názor, že v řadě případů (včetně karuselových podvodů) je právnická osoba pouze nástrojem, bez něhož nelze trestný čin spáchat, sama nemá z trestné činnosti ani žádný prospěch, proto trestný čin není páčán v jejím zájmu (prospěch je čerpán pachateli z řady fyzických osob). V případě zjištění trestní odpovědnosti typické prázdne schránky je zpravidla poznatek o této skutečnosti vytěžen a předán netrestnímu oddělení **MSZ v Praze** ke zvážení podání podnětu Městskému soudu v Praze k postupu podle § 172 odst. 1 občanského zákoníku. Taková právnická osoba pak zpravidla trestně stíhána není. V převážné většině případů jsou poznatky o tzv. prázdne schránkách zjišťovány v daňové kriminalitě, kde takové právnické osoby slouží jako nástroj trestné činnosti pachatelů – fyzických osob.

Poznatek o zjištění potenciálně trestně odpovědné právnické osobě „prázdné schránce“ se dále u **MSZ v Praze** nesleduje. V roce 2018 podalo MSZ v Praze 70 podnětů soudu k postupu podle § 172 odst. 1 občanského zákoníku.

Důvody, které policejní orgán a státního zástupce vedou k nestíhání takové osoby, jsou různé. Předně § 8 odst. 1 zákona o TOPO stanoví, že trestným činem spáchaným právnickou osobou je čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti. Byť jsou tyto znaky uvedeny alternativně, je třeba je vykládat v souvislostech a spíše restriktivně pro případ, že čin byl spáchán „na úkor“ právnické osoby, případně proti jejím zájmům. V takových případech nelze dle judikatury, např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 972/2016 (č. 29/2017 Sb. rozh. tr.), sp. zn. 8 Tdo 627/2015 (č. 23/2016 Sb. rozh. tr.) a sp. zn. 8 Tdo 924/2017 (dostupné v právně informačním systému ASPI) trestní odpovědnost právnické osoby dovozovat. Stejně tak je sporné dovozovat znak „v rámci její činnosti“ u většiny právnických osob zapojených do tzv. řetězových (karuselových) daňových podvodů. Podstatná část takových právnických osob fakticky žádnou reálnou ekonomickou činnost nevykonává a zastává funkci fakturačního článku, tj. je pouhým nástrojem v rukou pachatelů – fyzických osob. **MSZ v Praze** zastává názor, že trestní stíhání jen formálně existujících právnických osob nedává smysl. Jediný vhodný trest, který lze takové osobě reálně uložit, je v zásadě trest zrušení právnické osoby podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona o TOPO při splnění zákonných podmínek dle § 16 odst. 1 zákona o TOPO. Stejného výsledku však lze dosáhnout jednodušeji a s podstatně nižšími náklady v rámci výkonu netrestní působnosti státního zastupitelství.

KSZ v Ústí nad Labem odkazuje na zjištění **OSZ v Mostě**, že vedou řadu případů trestního stíhání tzv. prázdných schránek bez funkčního statutárního orgánu. Nevede-li taková právnická osoba účetnictví, ani nezveřejňuje účetní závěrky, přehledy o majetku a závazcích či výroční zprávy, je pro orgán činný v trestním řízení velice obtížné až nemožné prokázat, zda jí byla v době páchaní stíhané trestné činnosti vyvíjena řádná podnikatelská činnost. Závěr, zda činnost právnické osoby spočívá především nebo zcela v páchaní trestné činnosti (§ 16 odst. 1 zákona o TOPO), bývá velice nejistý, ačkoli uložení jakéhokoli jiného trestu než trestu zrušení společnosti se jeví velice formální a nenaplnující účel trestního řízení.

VSZ v Olomouci opakovaně upozorňuje na problém týkající se stíhání tzv. „prázdných skořápek“ (právnické osoby bez majetku, zpravidla i bez zaměstnanců a nevyvíjející žádnou činnost), kdy takovým právnickým osobám nelze uložit fakticky žádný trest, případně jen trest zrušení právnické osoby, avšak takového cíle lze dosáhnout efektivněji i jinými právními prostředky a vedení trestního řízení vůči právnické osobě se tak stává samoúčelným. Takové trestní stíhání (zvláště pokud bylo či je vedeno trestní stíhání fyzických osob v souvislosti s činností právnické osoby) je považováno za neúčelné, kdy nemůže dojít k naplnění účelu trestního řádu z pohledu spravedlivého potrestání pachatelů (§ 1 odst. 1 trestního řádu).

V trestním řádu či v zákonu o TOPO podle názoru **VSZ v Olomouci** chybí adekvátní procesní prostředek, na základě kterého by takové situace bylo možné výslovně řešit. Aktuálně lze pouze aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 trestního zákoníku ve spojení se zmíněnou nemožností dosáhnout účelu trestního řízení, kdy např. zrušení takové právnické osoby lze zpravidla dosáhnout rychleji a efektivněji prostředky civilního práva než sankcí v trestním řízení (nebo pokud již právnická osoba dokonce je v likvidaci či v insolvenčním řízení), avšak tento postup může být považován za sporný právě pro absenci odpovídajícího procesního nástroje. Přitom se nejedná o nijak ojedinělé situace,

právě naopak – tyto situace se zcela běžně vyskytují např. v případech tzv. karuselových daňových podvodů apod.

Také této problematice byl v poslední zvláštní zprávě ke dni 31. 12. 2017 věnován poměrně značný prostor v její závěrečné části, kde bylo konstatováno, že „praxe volá po zúžené aplikaci zásady legality“ (str. 65), že pokud „by uplatnění mimotrestních prostředků směřujících ke zrušení stíhané právnické osoby efektivně řešilo případy „prázdných“ (fiktivních) obchodních korporací, vůči nimž je výkon trestu iluzorní, pak by tyto poznatky mohly být podkladem pro iniciování zákonné změny, která by pro takové případy stanovila další výluku (výjimku) ze zákazu v citovaném § 32 odst. 2 zákona o TOPO, kterou by v zájmu právní jistoty deklaroval státní zástupce nebo v řízení před soudem předseda senátu“ (str. 66), dále že „se dává ke zvážení zavést v rámci trestní odpovědnosti právnických osob zásadu oportunity, popř. významně posílit výjimky ze zásady legality“, kdy současně bylo konstatováno, že „...Prosazení „čisté“ zásady oportunity však není zjevně možné, bylo by namíště uvažovat nad určitými formami odklonů. Jako jistá možnost se jeví např. rozšířením možnosti odložení věci či zastavení trestního stíhání pro „neúčelnost“, která by spočívala v nemožnosti uložit smysluplný trest, pokud právnická osoba nemá významný majetek nebo je nečinná, nebo v možnosti přijetí jiných „netrestních“ opatření, která lze považovat za dostatečná, kterými může být např. iniciace zrušení korporace v rámci netrestní působnosti státního zastupitelství apod.“ (str. 66). Právě posledně uvedený náznak procesního řešení omezení zásady legality je to, po čem praxe již delší dobu volá a na co je opakovaně upozorňováno. I v tomto případě pak nezbyvá než konstatovat, že není zřejmé, zda tyto poznatky z praxe byly signalizovány Ministerstvu spravedlnosti a zda je připravována tolik potřebná legislativní úprava, když odpovědi v celé šíři neposkytla ani výše zmíněná pracovní porada zástupců NSZ s náměstký vrchních a krajských státních zastupitelství ze dne 7. 2. 2019, na které byla odmítnuta možnost vydání výkladového stanoviska či dokonce pokynu obecné povahy, který by sjednocoval doposud nejednotnou činnost orgánů činných v trestním řízení v rámci minimálně přípravného řízení.

K tomu se považuje za nutné uvést, že všechny předchozí zvláštní zprávy byly zaslány ministru spravedlnosti a Ministerstvo spravedlnosti je má tedy k dispozici.

K výhradě, že v oblasti trestního stíhání právnických osob není zcela vhodné uplatňovat zásadu legality, ale že by bylo spíše namíště uplatňování zásady oportunity, je možno spíše uvažovat o posílení významu výjimek ze zásady legality, což se ukazuje zejména v případech, kdy jsou dány formálně podmínky pro trestní stíhání fakticky nefungujících korporací, či korporací v insolvenčním řízení, v likvidaci či prostých tzv. „prázdných skořápek“, u nichž nemá smysl ukládat žádný trest (snad jen s výjimkou trestu zrušení právnické osoby). Stíhání takových právnických osob vede jen ke zbytečné administrativní zátěži trestního řízení a nese s sebou řadu praktických obtíží, které jsou dány už jen pouhým faktem, že do řízení, které je zpravidla vedeno i proti obviněným fyzickým osobám, přibydou další subjekty (obviněná právnická osoba a její zmocněnec). V tomto ohledu se lze jednoznačně klonit k výraznému posílení výjimek ze zásady legality (§ 2 odst. 3 trestního řádu), nežli k tomu, že by v případě trestního stíhání právnických osob byl uplatněn princip zcela opačný než u trestního stíhání fyzických osob. Základní zásady trestního řízení představují vůdčí ideje trestního procesu, jež mají značný význam pro aplikaci i výklad jednotlivých ustanovení trestního řádu. Jakkoli jsou stanoveny z jejich uplatnění četné výjimky, které se nezřídka týkají i jen určitého stadia trestního procesu (např. zásady veřejnosti, ústnosti a bezprostřednosti, pokud jde o přípravné řízení), není možné postupovat tak, že se

v případě trestního postihu fyzických osob a osob právnických použijí zcela protikladné principy, je-li navíc trestní odpovědnost právnické osoby z hlediska hmotného práva postavena způsobem, jak to činí ustanovení § 8 zákona o TOPO.

Z toho pak plyne, že trestní odpovědnost fyzické osoby a trestní odpovědnost právnické osoby jsou natolik úzce propojeny a založeny prakticky na stejných principech, že nepřichází pojmově v úvahu, že by u trestní odpovědnosti fyzických osob mohla být aplikována zásada legality, byť s výjimkami, a u trestní odpovědnosti právnických osob zásada oportunity.

Jakékoli zásahy do jedné ze základních zásad trestního řízení nelze nadto činit v režimu novelizace trestního řádu, popř. zákona o TOPO, ale řešení tohoto problému je na místě přenechat právě rekodifikaci trestního práva procesního. Z tohoto závěru vychází i NSZ, a proto také ani nemohlo předkládat žádný konkrétní legislativní návrh Ministerstvu spravedlnosti.

K ukládání trestů je možno uvést především následující poznatky.

Ojedinele byl zaznamenán rozsudek soudu, jímž byl vyměřen trest mimo zákonnou trestní sazbu (např. u **OSZ v Teplicích**, sp. zn. 1 ZT 441/2017). Soud ukládal peněžitý trest vyměřený v denních sazbách podle § 68 odst. 2 trestního zákoníku a nikoli podle § 18 odst. 2 zákona o TOPO.

Odbor trestního řízení VSZ v Praze navázal na předchozí zvláštní zprávy, v níž bylo zmíněno usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 14 T 4/2016 (u ObsZ pro Prahu 3 sp. zn. 1 ZT 26/2016), jímž bylo zastaveno trestního stíhání obviněné právnické osoby v likvidaci, poněvadž soud shledal uložení trestu v situaci, kdy likvidace společnosti směřuje k jejímu zrušení, neúčelným.

Oproti tomu rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. ledna 2018, č. j. 2 T 65/2016-1804 (VSZ v Praze sp. zn. 1 VZT 354/2018), uznal obžalovanou právnickou osobu v likvidaci vinnou zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku a uložil jí trest zrušení právnické osoby. Odvolání obžalované právnické osoby v likvidaci bylo usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 7. 2018, sp. zn. 3 To 24/2018, jako nedůvodné zamítnuto.

Krajský soud v Praze jako soud nalézací uložení trestu zrušení právnické osoby v likvidaci odůvodnil takto: „Ve vztahu k právnické osobě považuje soud v daném případě za jediné adekvátní uložení trestu zrušení právnické osoby podle § 240 odst. 2 trestního zákoníku a § 16 odst. 1 zákona o TOPO, jelikož již z provedeného dokazování je zřejmé, že obžalovaná společnost je fakticky pouze „prázdnou skořápkou,“ nevlastní žádný majetek, jejím jediným jednatelem je obžalovaný, který se zdržuje na soudu neznámém místě, a ani žádnou další faktickou činnost tato společnost nevyvíjí. Byť společnost nemá žádné záznamy v opisu rejstříku trestů a ani z dalšího dokazování k ní nevyplývají žádné jiné negativní poznatky, tak uložení jakéhokoliv jiného trestu by zcela postrádalo smysl.“

V řízení o odvolání se Vrchní soud v Praze s tímto odůvodněním ztotožnil, když uvedl: „Stejně závěry je možno konstatovat i ve vztahu k výroku o trestu uloženému právnické osobě E. D., s. r. o. v likvidaci, kdy nalézací soud ve svém rozhodnutí podrobně vysvětlil důvody, které jej vedly k závěru o tom, že ve vztahu k tomuto subjektu je na místě uložení trestu, který předpokládá ustanovení § 16 odst. 1 zákona o TOPO. Je nutno konstatovat, že společnost prakticky po dobu dvou let, od účinnosti zákona č. 418/2011 Sb. řádně nevedla účetnictví, nepodávala příznání ani k DPH ani k DPPO, přičemž jediným společníkem i jednatelem společnosti byl právě obž. V. T., který tento podnikatelský subjekt dlouhodobě k páchání předmětné trestné činnosti využíval s cílem vlastního obohacení se na úkor státu. Zákonné podmínky ustanovení § 16 odst. 1 zákona o TOPO pro uložení tohoto trestu tedy jednoznačně jsou splněny, přičemž je nutno přisvědčit nalézacímu soudu i v tom, že uložení jiného z trestů, jejichž uložení umožňuje zákon o TOPO v § 15 až 23, by postrádalo praktický smysl. Pominout v této souvislosti nelze ani řízení před Městským soudem v Praze o likvidaci této právnické

osoby. Za této situace a s vědomím všech zjištěných skutečností, jak je konstatoval již i nalézací soud je proto uložení tohoto trestu zcela na místě.“

Žádný z těchto soudů tak nevyslovil úvahu o možném jiném rozhodnutí v trestním řízení proti uvedené právnické osobě s odkazem na skutečnost, že se nachází v likvidaci. Judikaturu k této problematice tak nelze označit za ustálenou.

S otázkou ukládání peněžitého trestu se v obvodu **KSZ Ústí nad Labem** pojí poznatek **OSZ v Lounech**, kde byl rozsudkem okresního soudu uložena obžalované právnické osobě peněžité trest v celkové výši 500 000 Kč. K dovolání odsouzené právnické osoby ovšem Nejvyšší soud napadený rozsudek zrušil (viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 1368/2018 ze dne 14. 11. 2018, kde je nutno poznamenat, že bylo v právně informačním systému ASPI publikováno s právní větou „**Z hlediska dobytosti peněžitého trestu ve smyslu § 68 odst. 6 trestního zákoníku je třeba v trestním řízení náležitě posoudit i dosavadní výsledky probíhajícího insolvenčního řízení**) s odkazem na to, že stíhaná právnická osoba je účastníkem konkursního řízení jako úpadce, přičemž podle § 140b insolvenčního zákona nelze v jeho průběhu rozhodnout o dalších, mimosmluvních pohledávkách úpadce. Tato okolnost svědčí o nedobytnosti peněžitého trestu ve smyslu § 68 odst. 6 trestního zákoníku. Uložení peněžitého trestu osobě v probíhajícím insolvenčním řízení je tak prakticky vyloučené.

K podmínkám uložení trestu zrušení právnické osoby podle § 16 zákona o TOPO upozornilo **KSZ v Praze** na věc vedenou u **OSZ Praha-západ** (sp. zn. ZT 257/2016).

V této trestní věci byl obžalované právnické osobě rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 16. 10. 2017, č. j. 9 T 48/2017-581, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2017, č. j. 11 To 461/2017-607, za zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku uložena trest zrušení právnické osoby podle § 16 odst. 1 zákona o TOPO. Nejvyšší soud usnesením ze dne 1. 8. 2018, sp. zn. 3 Tdo 788/2018, dovolání obžalované právnické osoby odmítl. Podle názoru Nejvyššího soudu není pro uložení trestu zrušení právnické osoby podle § 16 zákona o TOPO rozhodující, co je předmětem činnosti právnické osoby deklarovaným v zakladatelském dokumentu nebo zapsaným ve veřejném rejstříku, ale podstatná je faktická činnost trestně odpovědné právnické osoby, ať se jedná o právnickou osobu, která byla již založena přímo za účelem páchaní trestné činnosti, anebo se trestné činnosti dopustila až v průběhu své existence. Naopak pro uložení uvedeného trestu zrušení právnické osoby nestačí, byla-li trestná činnost jen ojedinělým vybočením z legálního působení, pokud nelze dovodit, že činnost právnické osoby spočívá výlučně nebo alespoň převážně (z hlediska času, vynaložených prostředků, počtu zainteresovaných osob, rozsahu aktivity apod.) v páchaní trestné činnosti.

V právně informačním systému ASPI bylo toto judikatorní rozhodnutí zveřejněno s právní větou „**Pro uložení trestu zrušení právnické osoby podle § 16 zákona o TOPO není rozhodující, co je předmětem činnosti právnické osoby deklarovaným v zakladatelském dokumentu nebo zapsaným ve veřejném rejstříku. Podstatná je jen faktická činnost trestně odpovědné právnické osoby. Může jít o právnickou osobu, která byla již založena přímo za účelem páchaní trestné činnosti, anebo se trestné činnosti dopustila až v průběhu své existence. Nestačí však to, trestná činnost právnické osoby byla jen ojedinělým vybočením z legálního působení, pokud nelze dovodit, že její činnost spočívá výlučně nebo alespoň převážně (z hlediska času, vynaložených prostředků, počtu zainteresovaných osob, rozsahu aktivit apod.) v páchaní trestné činnosti.**

V posuzovaném případě bylo při uložení trestu zrušení právnické osoby podle § 16 zákona o TOPO nalézacím soudem přihlédnuto k tomu, že obžalovaná právnická osoba se dopustila trestného činu v době, kdy kromě protiprávního jednání již fakticky nevykazovala žádnou jinou činnost. Přestože se původně jednalo o právnickou osobu běžně fungující a vykonávající jiný druh aktivit než trestnou činnost, ve finálním stadiu své existence byla tato

právnícká osoba zcela ovládána fyzickou osobou, která své jednání směřovala k dokonání stíhaného trestného činu, čímž se existence právnícké osoby omezovala takřka výhradně jen na tento účel - páchaní či dokonání zvláště závažného zločinu - a není příliš reálné předpokládat, že by právnícká osoba mohla ještě někdy vyvíjet běžnou legální podnikatelskou činnost.

K problematice ukládání trestů byl v obvodu **KSZ v Praze** zjištěn případ nezákonně uloženého trestu zákazu činnosti právnícké osobě dle § 20 zákona o TOPO (věc vedená u **OSZ v Benešově**, sp. zn. ZT 228/2017).

Konkrétně se jednalo o neurčitě vymezený trest zákazu činnosti, kdy soud v rozporu s ustanovením § 73 odst. 1, 3 trestního zákoníku nevymezil, jakou konkrétní činnost právnícké osobě zakazuje. Soud ve výroku o trestu pouze uvedl, že se obžalovaná právnícká osoba odsuzuje k „trestu zákazu činnosti spočívajícím v provozování podnikatelské činnosti na dobu 4 roků“. Uložený trest, ani odůvodnění rozsudku nekonkretizuje podnikatelskou činnost či předmět podnikání, který byl odsouzené právnícké osobě zakázán, což může vyvolat obtíže při případném postihu právnícké osoby za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

V rámci přezkoumání postupu **OSZ v Benešově** v této věci bylo ze strany **KSZ v Praze** zjištěno, že z důvodu absentujícího odvolání nabyl rozsudek právní moci. K takto odsouzené právnícké osobě bylo zjištěno, že na její majetek byl usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2016, č. j. KSPH 65 INS 27410/2015-A-23, prohlášen konkurs a usnesením téhož soudu ze dne 18. 5. 2018, č. j. KSPH 65 INS 27410/2015-B-32, bylo mj. rozhodnuto o zrušení konkursu, neboť majetek dlužníka byl zcela nepostačující. Rozhodnutí o zrušení konkursu je ve smyslu § 312 odst. 3 insolvenčního zákona podkladem pro výmaz dlužníka z obchodního rejstříku. Nastala tak situace, kdy na podkladě rozhodnutí soudu v insolvenčním řízení dojde u pravomocně odsouzené právnícké osoby, které byl uložen nezákonně vymezený trest zákazu činnosti k jejímu výmazu z obchodního rejstříku. Jelikož trestní stíhání této právnícké osoby bylo pravomocně skončeno, nelze uložený trest zákazu činnosti považovat za překážku pro zrušení právnícké osoby její výmaz z obchodního rejstříku.

Rovněž ze strany **OSZ v Šumperku** je v souvislosti s nastíněnou problematikou poukazováno na tam dvě evidované trestní věci (sp. zn. 1 ZT 196/2016 a sp. zn. 1 ZT 19/2017), v nichž byla podána odvolání ve prospěch obviněných právníckých osob do výroku o trestu, neboť soud uložil trest zákazu činnosti, nijak však tento dále nespécifikoval, zákazu jaké činnosti dle předmětů zapsaných v obchodním rejstříku právnícké osobě uložil.

KSZ v Praze považuje za nedostatek, že novelizací zákona o TOPO nedošlo k rozšíření okruhu trestů, které lze obviněné právnícké osobě uložit trestním příkazem, a to o tresty uvedené v § 15 odst. 1 písm. f), g), h) zákona o TOPO.

KSZ v Brně jsou ze strany nižších státních zastupitelství i nadále předkládány poznatky týkající se mnohdy obtížného výběru sankce pro právníckou osobu. Sankce je často vybírána vylučovací metodou, kdy postupně je zjišťováno, které sankce uložit nelze, aby nakonec zbyl jeden trest, který je možné uložit.

Z dílčích podkladových zpráv je patrný rozdílný přístup k jednotlivým sankcím – např. **OSZ v Kroměříži** považuje podmínky § 16 zákona o TOPO pro uložení trestu zrušení právnícké osoby za velmi přísné a obtížně naplnitelné, naopak **OSZ Vyškov** signalizuje, že trest zrušení právnícké osoby je ukládán (možná pragmaticky) poměrně často. Podobné rozdíly v přístupu mezi jednotlivými státními zastupitelstvími či soudy jsou patrné i u jiných druhů trestů.

Jako obecné poznatky či spíše návrhy de lege ferenda **KSZ v Brně** uvádí opakovaný návrh na zavedení možnosti uložení trestu zveřejnění odsouzení tak, aby tento trest nebyl omezen pouze na rozhodnutí ve formě rozsudku (**OSZ Uherské Hradiště**) a zvážení možnosti zavedení podmíněných odsouzení k peněžitému trestu, trestu zákazu činnosti i k trestu zrušení právnické osoby. Zavedení možnosti uložit peněžitý trest s podmíněným odkladem na přiměřenou zkušební dobu by však vyžadovalo vytvořit spolehlivé záruky, aby odsouzené právnické osoby nevyužívaly zkušební dobu k úplnému vyvedení majetku z firmy a zmaření výkonu a účelu trestu.

KSZ v Ostravě uvádí, že v souvislosti s touto dílčí zprávou nevyplýnuly z podkladových materiálů žádné konkrétnější aplikační problémy. Poukazuje pouze na některé příklady z praxe u nižších státních zastupitelství.

OSZ v Olomouci tak např. pouze konstatuje, že ve dvou trestních věcech tam evidovaných byl Okresním soudem v Olomouci uložen právnickým osobám trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikání v daném předmětu podnikání, kdy zmíněný trest je považován za jeden z nejúčinnějších trestů, který lze právnické osobě uložit s tím, že smyslem uvedeného trestu je dočasně vyřadit právnickou osobu z možnosti vykonávat určitou činnost, ke které je zapotřebí zvláštního povolení či oprávnění.

V souvislosti s uvedenou částí této zvláštní zprávy je pak ze strany **OSZ v Ostravě** poukazováno na skutečnost, že v jedné trestní věci, v níž došlo k zahájení trestního stíhání právnické osoby, byl dosud nepravomocně uložen peněžitý trest ve výši 60 000 Kč za legalizaci výnosů z trestné činnosti v rozsahu cca 335 tisíc korun českých. Jelikož nešlo o delikt, který by byl postižitelný ve správním řízení, nelze dle názoru tamějšího okresního státního zastupitelství ani tvrdit, že trestní stíhání je pro stíhané právnické osoby finančně příznivější než řízení správní.

Dle signalizace poznatků je pak také ze strany **OSZ v Šumperku** konstatováno, že byly zaznamenány případy ukládání povinnosti zveřejnění výroku trestu v obchodním rejstříku nebo obchodním věstníku, aniž by byly dány i jiné alternativy, zejm. zveřejnění v rámci tisku nebo sdělovacích prostředcích, takže zmíněná informace o takovémto trestu se de facto k běžné populaci nedostane.

IV. Procesní část

1. Problémy spojené s aplikací ustanovení trestního řádu v úzké souvislosti s novelou č. 183/2016 Sb.

Nejsou k dispozici **žádné nové relevantní poznatky.**

2. Aplikační problémy vztahující se k zrušení, zániku a přeměně právnické osoby (§ 32 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim)

Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality VSZ v Praze zmínil věc sp. zn. VZV 3/2014, v níž jsou trestně stíhány 3 fyzické a 16 právnických osob.

V této věci bylo dne 17. 9. 2018 z veřejně přístupného obchodního rejstříku zjištěno, že u jedné obviněné právnické osoby došlo k jejímu výmazu z obchodního rejstříku na podkladě rozhodnutí Městského soudu v Praze. Na základě tohoto zjištění provedl policejní orgán lustraci všech obviněných právnických osob včetně právnických osob, které ještě nejsou trestně stíhané, přičemž zjistil, že veřejný rejstřík provádí kroky k výmazu celkem 4 trestně stíhaných právnických osob. Veřejný rejstřík byl proto požádán o nápravu a uvedení do stavu, který nebude v rozporu se zákonem o TOPO. Proces výmazu se podařilo zastavit pouze u jediné

právnícké osoby. Na základě výše uvedených zjištění byl dne 12. 11. 2018 doručen na VSZ v Praze podnět k podání návrhu na vyslovení neplatnosti úkonů směřujících ke zrušení, zániku nebo přeměně právnické osoby ke zbylým třem obviněným právnickým osobám, kterým vzhledem k výmazu z obchodního rejstříku nelze jinak doručovat rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení. Dozorový státní zástupce dne 26. 11. 2018 podal k Městskému soudu v Praze návrhy na vyslovení neplatnosti úkonů směřujících ke zrušení, zániku nebo přeměně právnické osoby, a to ke 3 obviněným právnickým osobám. Dne 15. 1. 2019 bylo doručeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 01. 2019, č. j. 85 Cm 28247/2018-4, dle kterého byl návrh na výmaz jedné z právnických osob z obchodního rejstříku prohlášen za neplatný. Ve věci vyslovení neplatnosti úkonů směřujících ke zrušení, zániku nebo přeměně právnické osoby zbývajících 2 obviněných právnických osob dosud rozhodnuto nebylo.

V trestní věci, v níž vykonává dozor státní zástupce **KSZ v Praze**, pod sp. zn. KZV 80/2015 (u VSZ v Praze sp. zn. 1 VZT 188/2018) byla rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2017, sp. zn. 2 T 10/2017, obžalovaná právnická osoba uznána vinnou ze spáchání zločinu dotačního podvodu dle § 212 odst. 2, 6 písm. a) trestního zákoníku, zločinu poškození zájmů Evropské unie dle § 260 odst. 1, 5 trestního zákoníku a ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku dílem dokonaného a dílem ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, vždy ve formě účastenství (pomoci) dle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku. Za tyto trestné činy byla tato právnická osoba odsouzena k peněžitému trestu ve výši 1 500 000 Kč a k trestu zákazu přijímání dotací a subvencí v trvání 5 roků. Výrok o vině ani trestu dosud nenabyl právní moci, protože obžalovaná právnická osoba proti oběma výrokům podala odvolání, o kterém Vrchní soud v Praze dosud nerozhodl.

V mezidobí však rejstříkový Městský soud v Praze usnesením ze dne 7. 3. 2018 č. j. 85 Cm 8/2018-5, které nabylo právní moci dne 10. 4. 2018, tuto nepravomocně odsouzenou právnickou osobu zrušil. Učinil tak v rozporu s § 32 odst. 2 zákona o TOPO přesto, že policejní orgán v přípravném řízení svou notifikační povinnost dle § 30 odst. 1 zákona o TOPO řádně splnil. Tento poznatek byl sdělen MSZ v Praze, které u Městského soudu v Praze iniciovalo vydání usnesení, jímž bylo rozhodnuto o tom, že se dotčená obchodní společnost nezrušuje.

KSZ v Brně poukazuje na obdobný příklad evidovaný ve věci **OSZ Kroměříž** sp. zn. ZT 147/2017, kde byl zaznamenán poznatek, že rejstříkový soud po zahájení trestního stíhání právnické osoby, o kterém byl podle § 30 odst. 1 zákona o TOPO řádně vyrozuměn, v době probíhajícího trestního řízení (stadium po podání obžaloby) rozhodl v rozporu s § 32 odst. 2 zákona o TOPO o zrušení obchodní korporace s likvidací a jmenování likvidátora. Okresní soud reagoval podáním návrhu na vyslovení neplatnosti úkonů směřujících ke zrušení obchodní korporace, na jehož základě došlo ke změně původního rozhodnutí o zrušení. **OSZ v Kroměříži** dodává, že postup trestního soudu byl rejstříkovým soudem shledán jako zjevně bezpředmětný, nicméně v důsledku jeho podnětu likvidace nebyla nařízena.

KSZ v Ostravě v této souvislosti poukazuje zejména na níže uvedené příklady z praxe, kdy rejstříkové soudy nerespektují omezení dle zákona o TOPO.

OSZ v Jeseníku upozornilo na tam evidovanou trestní věc sp. zn. ZT 71/2017, v rámci níž bylo zjištěno, že si právnická osoba nesplnila oznamovací povinnost dle § 32 odst. 1 zákona o TOPO, a rejstříkový soud, ačkoli byl podle § 30 odst. 1 zákona o TOPO informován o zahájení trestního stíhání právnické osoby, následně rozhodl v rozporu s § 32 odst. 2 zákona o TOPO o vstupu právnické osoby do likvidace.

KSZ v Ostravě, pobočka v Olomouci, stran předmětné problematiky poukazuje na tam evidovanou trestní věc pod sp. zn. 2 KZV 40/2012, v níž bylo usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 5. 12. 2018, pod sp. zn. 29 T 13/2014 podle § 231 odst. 1 trestního řádu za použití § 223 odst. 1 trestního řádu a § 11 odst. 1 písm. e) trestního řádu per analogiam zastaveno trestní stíhání proti obchodní korporaci CH., s. r. o., neboť došlo k jejímu zániku. Z odůvodnění rozhodnutí vyplynulo, že obžalovaná právnická osoba zanikla již dne 22. 1. 2018, kdy byl usnesením Městského soudu v Praze proveden její výmaz z obchodního rejstříku. Městský soud k uvedenému přistoupil i přesto, že byl policejním orgánem upozorněn na zahájení trestního stíhání proti zmíněné právnické osobě, a to již v roce 2012.

3. Aplikační problémy vztahující se k ustanovení § 34 a § 35 zákona o TOPO

Odbor závažné hospodářské a finanční kriminality VSZ v Praze poukázal na stále velmi obtížně řešitelné problémy spojené s včasným zahájením trestního stíhání právnické osoby, jejíž jediný statutární orgán je současně stíhán jako fyzická osoba, nelze-li ustanovení opatrovníka v okamžiku tzv. realizace zajistit v reálném čase. Přestože je institut opatrovníka užíván i v neodůvodněných případech, kdy by mohl být posouzen jako rozporný s právem právnické osoby na svou obhajobu, resp. na její právo hájit se sama (viz náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 131/2018 ze dne 15. 8. 2018), nemusí být střet zájmů mezi stíhanou fyzickou osobou jako statutárním orgánem právnické osoby a stíhanou právnickou osobou, pokud je stíhaná fyzická osoba současně jediným společníkem nebo akcionářem stíhané právnické osoby, dán automaticky, jelikož zájmy obou těchto osob jsou ve většině případů v trestním řízení totožné a nejsou v kolizi.

Odbor trestního řízení VSZ v Praze (věc sp. zn. 1 VZT 562/2018) předkládá poznatek ve věci vedené u **KSZ v Českých Budějovicích – pobočka Tábor** (sp. zn. 2 KZV 3/2016), kde je stíhána fyzická osoba pro zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 6 písm. a) trestního zákoníku a tři právnické osoby pro spáchání zločinu dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) trestního zákoníku. Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka Tábor usnesením ze dne 23. 7. 2018, sp. zn. 18 T 4/2018, rozhodl o vrácení věci státnímu zástupci k došetření z následujících důvodů:

Obviněné právnické osobě M. s.r.o. byl usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 1 Nt 304/2017, správně ve smyslu § 34 odst. 5 TOPO ustanoven opatrovník Mgr. P. Š., neboť ke dni 28. 2. 2017 jediná jednatelka společnosti, obviněná L. T., nebyla jako osoba, která je stíhána v téže trestní věci, oprávněna za obviněnou společnost činit právní úkony a pokud ustanovila zmocněnce, nebylo možno toto její právní jednání přijmout jako relevantní pro probíhající řízení. Obviněná L. T. dne 30. 10. 2017 převedla celý svůj obchodní podíl ve společnosti M. s.r.o. na nabyvatele P. D. a současně došlo k odvolání obviněné z funkce jednatelky. S účinností od 1. 11. 2017 byl do funkce jednatele společnosti M. s.r.o. jmenován P. D. Z uvedeného důvodu dosavadní opatrovník obviněné společnosti M. s.r.o., Mgr. P. Š. dne 23. 4. 2018, tj. před podáním obžaloby (a poté, co prostudoval při skončení vyšetřování spis), navrhl, aby jej soud opatrovnictví obviněné společnosti zprostil, neboť již neshledal zákonné důvody pro zastupování obviněné právnické osoby opatrovníkem.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že policejní orgán na převod společnosti M. s. r. o. na nového vlastníka a ustanovení nového jednatele v podstatě nikterak nereagoval, jen na základě telefonického hovoru s novým jednatelem P. D. uzavřel, že okolnosti převodu společnosti M. s.r.o. byly nestandardní. Nový jednatel společnosti přitom sdělil, že společnost skutečně odkoupil v říjnu 2017, měl s ní podnikatelský záměr a orgánům činným v trestním řízení uvedl i svou doručovací adresu. Nebyl tak zjištěn důvod, pro který by nový jednatel obviněné společnosti M. s.r.o. nemohl dle § 34 odst. 1 zákona o TOPO činit za právnickou osobu úkony v trestním řízení. Policejní orgán však s touto osobou nekomunikoval a nový jednatel jako statutární orgán obviněné právnické osoby tak nebyl upozorněn na možnost prostudovat trestní spis, ani na možnost zvolit obviněné právnické osobě zmocněnce či obhájce.

Další pochybení bylo shledáno v tom, že byť se společnost C. I. s.r.o., a společnost K. P., s.r.o., v tomto trestním řízení nacházely v naprosto stejném postavení, jedné z nich byl pro trestní řízení soudem ustanoven opatrovník, zatímco druhé bylo umožněno si pro trestní řízení zvolit zmocněnce. Oběma společnostem jejich jednatelé zvolili dne 5. 12. 2016 zmocněnce. Policejní orgán požádal příslušný okresní soud o ustanovení opatrovníka oběma právnickým osobám. Svou žádost odůvodnil tím, že jednatelé obou společností vystupují v této trestní věci zároveň v procesním postavení svědků, proto v trestním řízení nemohou činit za právnickou osobu žádné úkony, ani udělit plnou moc zmocněnci či obhájci, resp. zplnomocnění těchto osob by byla právně neúčinná. Zatímco Okresní soud v Táboře usnesením ze dne 28. 2. 2017, č. j. 1 Nt 304/2017-11, podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO obviněné společnosti C. I. s. r. o., ustanovil opatrovníka, který od okamžiku svého ustanovení činil za obviněnou právnickou osobu veškeré právní úkony, Okresní soud v Jihlavě žádosti policejního orgánu nevyhověl s tím, že jednatel P. M. nebyl v trestní věci dosud v procesním postavení svědka

vyslechnut a jako svědek nebyl zatím policejním orgánem ani předvolán. Formálně tedy ještě nedošlo ke střetu zájmu mezi jednatelem a obviněnou právnickou osobou K. P., s.r.o., jejímž statutárním orgánem je. K takové kolizi by dle soudce Okresního soudu v Jihlavě došlo až tehdy, pokud by jednatel již jako svědek byl vyslechnut, neboť až procesní postavení svědka by jej v této věci jako jednatele právnické osoby vylučovalo. Pokud tedy jednatel P. M. dne 5. 12. 2016 jménem obviněné společnosti K. P., s.r.o., udělil plnou moc zmocněnci, učinil tak v souladu s § 34 odst. 2 zákona o TOPO.

Za této situace pak policejní orgán akceptoval pouze zmocnění zmocněnce společnosti K. P., s.r.o., a nikoli ze strany společnosti C. I. s.r.o. byť ani její jednatel, stejně jako P. M., jednatel obviněné společnosti C. I. s.r.o., nebyl k 5. 12. 2016 jako svědek ještě v dané věci vyslechnut ani k výslechu předvolán. Jednatel P. M. byl v procesním postavení svědka vyslechnut až 12. 2. 2018 a jednatel R. P. až 10. 5. 2017. Ani jeden z jednatelů nebyl k 5. 12. 2016, kdy oba udělili plnou moc zmocněnci obviněných společností, svědkem v uvedené trestní věci. Ze stávající judikatury vyplývá, že byl-li jednatel jako statutární orgán společnosti s ručením omezeným svědkem v projednávané trestní věci, nemohl za ni činit úkony v řízení kdykoliv do budoucna od okamžiku, kdy byl orgánem činným v trestním řízení jako svědek předvolán (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 627/2015 ze dne 24. 11. 2015). Z obsahu spisového materiálu dále plyne, že strany řízení byly o výslechu svědka R. P., realizovaném dne 10. 5. 2017, informovány až dne 21. 4. 2017.

Ustanovením opatrovníka obviněné společnosti C. I., s. r. o., tak mohlo dojít k neoprávněnému zásahu do práva obviněného na svou obhajobu, neboť každý, kdo je obviněn z trestného činu, má mj. právo obhajovat se za pomoci obhájce či zmocněnce podle vlastního výběru. Shora uvedeným postupem (kdy nový jednatel obviněné společnosti M. s.r.o. nebyl ani upozorněn na možnost prostudovat trestní spis a kdy obviněné společnosti C. I. s.r.o., nebylo umožněno zvolit si zmocněnce, zatímco obviněné společnosti K. P., s. r. o. takový postup umožněn byl) došlo k porušení práv obviněných na svou obhajobu. Naznačené procesní pochybení nemůže být napraveno v řízení před soudem, a proto krajský soud dospěl k závěru, že ve věci jsou splněny zákonné podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření z důvodu závažné procesní vady. Proto bylo rozhodnuto o vrácení věci státnímu zástupci k došetření.

Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 12 To 51/2018, stížnost státní zástupkyně proti citovanému usnesení zamítl jako nedůvodnou. Společnosti M. s. r. o. byl zcela důvodně ustanoven opatrovník za situace, kdy v téže věci obviněná jednatelka nemohla dle § 34 odst. 4 zákona o TOPO činit za společnost žádné úkony. V situaci, kdy jednatelka převedla svůj obchodní podíl dne 30. 10. 2017 na jinou osobu, tato překážka odpadla, přičemž nově ustanovené osobě oprávněné za obviněnou společnost jednat, nebylo umožněno, aby za společnost činila v trestním řízení úkony, tj. že by jí např. zvolila zmocněnce. Ze spisového materiálu vyplývá, že tento postup policejní orgán odůvodnil nemožností doručit písemnosti novému jednatele, který si ani nevybíral datovou schránku společnosti. Z úředního záznamu Policie ČR plyne, že nový jednatel policejnímu orgánu sdělil informace podstatné pro doručování. Pokud jde o datovou schránku společnosti M. s. r. o., tak jmenovaný nedostal od obviněné L. T. přihlašovací údaje a tudíž se k žádným dokumentům do ní zasláným nemohl dostat. Rovněž uvedl, že na adrese sídla společnosti jím uvedené není žádná osoba, která by za společnost mohla poštu přebírat. Konečně pak nový jednatel uvedl, že se zdržuje na adrese, na kterou mu byly opakovaně doručovány písemnosti (v květnu 2018 i s dosílkou na další adresu), avšak žádnou písemnost nepřevzal. Vrchní soud v Praze vytkl, že k adrese, kde se měl nový jednatel zdržovat pouze o víkendech, a kde se měla zdržovat i jeho družka, nebyl učiněn žádný pokus o šetření. Závěrem konstatuje, že pokud je osoba uvedena v obchodním rejstříku jako jednatel, je nutno takovou osobu za jednatele považovat a komunikovat s ní bez ohledu na případné závěry o „nejasných okolnostech převodu společnosti,“ které konstatoval policejní orgán.

V případě společnosti C. I. s. r. o. se Vrchní soud v Praze ztotožnil s úvahami krajského soudu a jen dodal, že sice od samého počátku trestního řízení vyvstávala potřeba vyslechnout jednatele obou společností jako svědky, nicméně jednatel společnosti C. I. s. r. o. byl jako svědek vyslechnut až dne 10. 5. 2017. Do té doby mohl za společnost činit úkony v probíhajícím trestním řízení. Pokud tedy R. P. z pozice jednatele jmenované obchodní korporace přistoupil dne 5. 12. 2016 k udělení plné moci a zvolil tak zmocněnce obchodní společnosti, je nutno na tento úkon pohlížet jako na platný, učiněný zcela v souladu s právními předpisy i aktuální judikaturou (viz zejména usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 8 Tdo 627/2015, bod. III., srov. rozh. č. 23/2016 Sb. rozh. tr. – „**Podmínky, za nichž lze konat hlavní líčení v nepřítomnosti osob, které činí úkony za právnickou osobu, jsou uvedeny v ustanovení § 34 odst. 7 zákona o TOPO, které je speciální k ustanovení § 202 odst. 2, 4 a 5 trestního řádu (viz § 1 odst. 2 zákona o TOPO). Podle § 34 odst. 7 zákona o TOPO platí, že nedostaví-li se osoba uvedená v § 34 odst. 1 zákona o TOPO, popřípadě zmocněnec obviněné právnické osoby nebo opatrovník, k hlavnímu líčení bez řádné omluvy, může soud hlavní líčení provést v jejich nepřítomnosti, byla-li obžaloba obviněné právnické osobě řádně doručena, byla-li včas**

a řádně k hlavnímu líčení předvolána, bylo-li dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání a obviněná právnická osoba byla upozorněna na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování.“

Byl-li jednatel jako statutární orgán společnosti s ručením omezeným svědkem v projednávané trestní věci, nemohl za ni činit úkony v řízení nejen v hlavním líčení, v němž byl vyslechnut jako svědek, ale nemohl je činit kdykoliv do budoucna od okamžiku, kdy byl orgánem činným v trestním řízení předvolán jako svědek.). Za tohoto stavu pak nebyl důvod, aby této korporaci byl ve smyslu § 34 odst. 5 zákona o TOPO ustanovován opatrovník. Ustanovení opatrovníka bylo tedy učiněno osobou oprávněnou, nebylo u této osoby shledáno překážek předpokládaných v § 34 odst. 4 citovaného zákona, a proto s jejím zmocněncem mělo být jednáno po celou dobu konání trestního řízení v předložené věci.

S ohledem na výše uvedené pak stížnostní soud zaujal názor, že došlo k porušení práv obviněných společností na obhajobu. Stručně shrnuto, novému jednatele obchodní společnosti M., s. r. o., po jehož místě pobytu ani nebylo usilovněji pátráno, bylo zcela upřeno právo na případné zvolení zmocněnce, příp. i obhájce dle § 34 zákona o TOPO, tento nebyl upozorněn ani na možnost při skončení vyšetřování prostudovat spis a činit případná vyjádření a důkazní návrhy. Pokud jde o obviněnou obchodní společnost C. I. s. r. o., tak v jejím případě bez zákonných důvodů nebylo akceptováno zvolení zmocněnce jednatelem této společnosti, ač proběhlo dle zjištění stížnostního soudu zcela v souladu se zákonem a tím, že jí byl za výše popsanych okolností ustanoven opatrovník. Nutno uzavřít, že došlo k zásahu i do jejích práv.

V obvodu **KSZ v Ústí nad Labem** byla v souvislosti s postupem podle § 34 zákona o TOPO u **OSZ v Jablonci nad Nisou** řešena dále otázka, zda se může soudem ustanovený opatrovník obviněné právnické osoby podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO nechat substitučně zastoupit pro úkon spočívající ve výslechu obviněného. Nakonec bylo zaujato stanovisko, že nikoli, protože z materiálního hlediska jde o osobní úkon.

KSZ v Ústí nad Labem tento názor sdílí, byť vychází z obecné povinnosti ustanoveného opatrovníka činit úkony za opatrovance osobně.

OSZ v Litoměřicích popsalo v konkrétní trestní věci (sp. zn. ZT 261/2018) příklad obstrukčního jednání osob vystupující za obviněnou právnickou osobu:

Obviněná fyzická osoba byla jediným jednatelem společnosti s ručením omezeným, a tedy jedinou osobou oprávněnou činit za uvedenou právnickou osobu úkony podle občanského soudního řádu, a současně s ohledem na ustanovení § 34 odst. 1 zákona o TOPO jedinou osobou oprávněnou činit za uvedenou společnost úkony v trestním řízení, proto státní zástupkyně dle § 34 odst. 5 zákona o TOPO iniciovala ustanovení opatrovníka bez předchozí výzvy podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO, čemuž Okresní soud v Litoměřicích dne 16. 7. 2018 vyhověl. Sdělením ze dne 9. 9. 2018 JUDr. V. Š., člen představenstva obchodní společnosti P. n. a. s., která je jediným společníkem obviněné právnické osoby, namítal, že současným jednatelem obviněné společnosti je právě on. V obchodním rejstříku byl přitom zapsán Mgr. Ing. M. H., se vznikem funkce ke dni 9. 10. 2017.

Namítaná skutečnost byla do obchodního rejstříku zapsána až dne 20. 8. 2018, tedy téměř s ročním odstupem. JUDr. V. Š. v rámci svého výslechu na policii doložil rozhodnutí jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady obviněné právnické osoby ze dne 3. 8. 2018, kterým byl Mgr. Ing. M. H. odvolán z funkce jednatele a novým jednatelem byl jmenován JUDr. V. Š., a dále dopis Mgr. Ing. M. H. adresovaný JUDr. V. Š. jakožto jednatele obviněné právnické osoby, kterým ho vyzývá, aby podal návrh na zápis své osoby jakožto nového jednatele do obchodního rejstříku. Skutečnost, že Mgr. Ing. M. H. již nefiguruje v obviněné obchodní společnosti jako jednatel, byla ještě telefonicky policejním orgánem ověřována přímo u Mgr. Ing. M. H., který potvrdil, že jednatelem je skutečně od 3. 8. 2018 JUDr. V. Š. V návaznosti na to bylo usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 21. 9. 2018, č.j. 0 Nt 973/2018-10 ustanovení opatrovníka zrušeno, neboť JUDr. V. Š. byl t.č. osobou oprávněnou za obviněnou právnickou osobu činit úkony. Dne 24. 1. 2019 ovšem Mgr. Ing. M. H. sdělil, že JUDr. V. Š. byl dne 1. 11. 2018 odvolán z funkce člena představenstva obchodní společnosti P. n., a. s. pro opakované poškozující jednání vůči této společnosti, které podnikal ve prospěch jím vlastněné společnosti G. P., s. r. o., a není proto oprávněn jednat za tuto společnost, když osobou oprávněnou jednat za tuto společnost byl podle výpisu z obchodního rejstříku Mgr. Ing. M. H. Uvedené bylo ověřeno aktuálním výpisem z obchodního rejstříku ke společnosti P. n. a.s. Nahlédnutím do aktuálního výpisu z obchodního rejstříku obviněné právnické osoby bylo současně zjištěno, že jednatelem a tudíž osobou

oprávněnou a způsobilou za ní činit úkony v řízení je stále Mgr. Ing. M. H. Proto státní zástupkyně v této otázce postupovala v souladu s principem materiální publicity a vycházela ze stavu zapsaného v obchodním rejstříku. S ohledem na popsané skutečnosti nelze vyloučit, že výše uvedené osoby záměrně ztěžovaly postup orgánů činných v trestním řízení. V úvahu přichází opětovné ustanovení opatrovníka v řízení před soudem.

KSZ v Ústí nad Labem poukázalo na věc sp. zn. 1 KZV 27/2018, v níž Ústavní soud nálezem ze dne 20. 11. 2018, sp. zn. I. ÚS 2436/18, nad rámec předešlého nálezu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. II. ÚS 131/18,¹ rozhodl o zrušení usnesení Okresního soudu v Lounech ze dne 15. 5. 2018, č. j. 0 Nt 1028/2018-13, jímž byl obviněné právnické osobě ustanoven opatrovník, neboť tím došlo k porušení práva obviněné právnické osoby na obhajobu podle čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud zjevně nespornuje, že i jednání za právnickou osobu, spočívající v určení jiné osoby k provádění úkonů za obviněnou právnickou osobu v trestním řízení, je úkonem trestního řízení. Na druhé straně tuto situaci v podstatných rysech připodobňuje k situaci již řešené v nálezu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. II. ÚS 131/18. Nutno poznamenat, že v označené trestní věci byla osobou potenciálního svědka, jinak oprávněným jednat za obviněnou právnickou osobu před soudem podle občanského soudního řádu, ještě před vydáním usnesení Okresního soudu v Lounech ze dne 15. 5. 2018 o ustanovení opatrovníka určena jiná konkrétní osoba k jednání za právnickou osobu, se kterou budou nyní orgány činné v trestním řízení jednat.²

KSZ v Plzni zmínilo aplikační problém, signalizovaný **OSZ Plzeň-město** (věc sp. zn. 1 ZT 589/2018).

Pro trestný čin dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku je stíhána jednak obchodní společnost, jednak její bývalý jednatel. Již ve stadiu prověřování je zřejmé, že současný jediný jednatel bude ve věci vyslýchán jako svědek, proto byl Okresnímu soudu Plzeň-město předložen podnět k ustanovení opatrovníka právnické osobě podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO, a to bez předchozí výzvy ve smyslu § 34 odst. 4 zákona, která se za stávajícího stavu jeví jako nadbytečná, pokud za společnost nemůže žádná osoba jednat. Soud bez toho, aby byla provedena předchozí výzva dle § 34 odst. 4 zákona o TOPO, odmítl opatrovníka ustanovit. Na podporu svého názoru, že osoba oprávněná činit úkony za obviněnou právnickou osobou za situace, kdy sama vystupuje

¹ V právně informačním systému se k tomuto nálezu zmiňuje následující anotace:

Právo právnické osoby zvolit si obhájce

Stát může zákonem svobodnou volbu obhájce omezit ve vybraných případech; jedná se však o mimořádně významný zásah. Proto tak může činit pouze tehdy, pokud takový zásah sleduje legitimní cíl a obстоjí v testu proporcionality.

S ohledem na základní právo právnické osoby na obhajobu, jehož součástí je i právo zvolit si obhájce, je třeba ustanovení § 34 odst. 4 zákona o TOPO vykládat tak, že osoba oprávněná činit úkony za obviněnou právnickou osobu (§ 34 odst. 1 zákona o TOPO) může této obviněné právnické osobě zvolit obhájce i v případě, že tato oprávněná osoba sama vystupuje v řízení jako svědek.

Opatrovník nemůže zvolit obviněné právnické osobě obhájce, je-li opatrovník ustanoven pouze z důvodu, že právnická osoba nemá osobu způsobilou činit úkony v řízení, a tato nezpůsobilost je dána tím, že tato osoba vystupuje jako svědek ve věci obviněné právnické osoby.

² Anotace tohoto nálezu je zahrnuta do právně informačního systému ASPI s touto anotací: „Jestliže někteří členové statutárního orgánu trestně stíhané právnické osoby nejsou v témže řízení stíháni jako obvinění, ale mají v tomto řízení vystupovat pouze v postavení svědka, jsou tito členové zásadně oprávněni činit za právnickou osobu úkony, a to včetně zvolení obhájce právnické osobě. Ustanovení opatrovníka právnické osobě podle § 34 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob by v takovém případě představovalo porušení práva právnické osoby na obhajobu podle čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.“

v řízení jako svědek, může v řízení určit k provádění úkonů v řízení jinou osobu, odkazuje na analogické použití nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 131/18 ze dne 15. 8. 2018. Ústavní soud ovšem odlišuje nutnost ustanovit právnické osobě opatrovníka od práva zvolit si obhájce, proto bude podnět zopakován.

KSZ v Českých Budějovicích odkazuje na zjištění **OSZ v Českém Krumlově** (sp. zn. ZT 269/2018), týkající se ustanovení opatrovníka právnické osobě, za kterou vystupují pouze osoby, které za ni podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO nemohou jednat. V předmětné věci je trestně stíhána jak osoba právnická, tak oba její jednatelé (osoby fyzické). Jeden ze stíhaných jednatelů je současně jediným společníkem stíhané právnické osoby. Jiné osoby oprávněné jednat jménem této právnické osoby nebyly zjištěny, proto byl v souladu s „malým“ stanoviskem analytického a legislativního odboru Nejvyššího státního zastupitelství č. j. 1 SL 748/2017-22 ze dne 4. 1. 2018 podán návrh okresnímu soudu k ustanovení opatrovníka, aniž by bylo usnesení o zahájení trestního stíhání doručováno podezřelé právnické osobě, a aniž by tato právnická osoba byla vyzývána ve smyslu § 34 odst. 4 zákona TOPO. Takový postup byl v návrhu odůvodněn tím, že za stíhanou právnickou osobu jsou oprávněni podle občanského soudního řádu jednat pouze dva jednatelé, kteří jsou (oba) v téže věci trestně stíháni a jsou tedy vyloučeni z činění úkonů jménem této právnické osoby v probíhajícím trestním řízení. Nemohou tedy jménem této právnické osoby účinně převzít usnesení o zahájení trestního stíhání, ani určit jinou osobu oprávněnou jménem právnické osoby v trestním řízení jednat. Návrh však nebyl okresním soudem akceptován. Soud odmítl ustanovit opatrovníka stíhané právnické osobě, pokud nebyla předtím právnická osoba vyzvána ke sdělení, zda si určí jinou osobu, a to ve lhůtě zákonem stanovené. Teprve poté může být podle názoru okresního soudu přistoupeno k ustanovení opatrovníka soudem. Poněvadž nelze tento postup okresního soudu napadnout opravným prostředkem, bylo následně postupováno v souladu s požadavkem okresního soudu. Takový postup je ovšem v rozporu s názorem analytického a legislativního odboru Nejvyššího státního zastupitelství **(v daném případě je jistě na místě respektovat stanovisko soudu, srov. však rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017 sp. zn. IV. ÚS 2894/17, kde bylo konstatováno, že „V situaci, kdy právnická osoba v daný okamžik nemá osobu způsobilou činit za ni úkony v trestním řízení, připadá v úvahu pouze postup podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO, a tedy ustanovení opatrovníka i bez předchozí výzvy podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO.“)**.

Taktéž **OSZ v Prachaticích** potvrzuje, že i Okresní soud v Prachaticích zpravidla trvá na výzvě podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO, ovšem není v tom zcela důsledný. Dále uvádí příklad (sp. zn. ZT 126/2018), kdy obviněný jednatel společnosti s ručením omezeným zvolil za osobu k provádění úkonů v řízení svou manželku. Státní zástupce na to reagoval podáním návrhu soudu na ustanovení opatrovníka s tím, že je-li ve střetu zájmů s obviněnou právnickou osobou její jediný jednatel, lze mít za to, že je střet zájmů dán rovněž ve vztahu k manželce obviněného jednatele. Soud v této záležitosti rozhodl až po více než dvou měsících a opatrovníkem stíhané právnické osoby ustanovil právě manželku obviněného jednatele. Oproti tomu je považován za ustálený názor, že jediný člen statutárního orgánu obviněné právnické osoby, který je v téže věci rovněž osobou obviněnou, nemůže právnické osobě platně zvolit obhájce. K tomu je oprávněn až ustanovený opatrovník obviněné právnické osoby.

KSZ v Brně uvádí, že prakticky ve všech podkladových zprávách se objevují shodné komentáře k daným ustanovením zákona o TOPO. Tato jsou striktně vykládána v souladu se stanovisky Nejvyššího státního zastupitelství. V podstatě znamenají, že statutární orgán právnické osoby jakožto osoba primárně oprávněná podle § 34 odst. 1 zákona o TOPO jednat jménem právnické osoby, který je však ve stejné trestní věci zpravidla sám trestně stíhán, nemůže jménem právnické osoby činit jakékoli úkony – ani zvolit zmocněnce ve smyslu § 34 odst. 2 zákona o TOPO, dokonce ani převzít a vyjádřit se k usnesení o zahájení trestního

stíhání. To vše v situacích, kdy zájmy stíhané právnické osoby a fyzických osob nejsou v reálné kolizi, naopak jsou velmi často podobné až shodné.

Ač je většinou deklarováno striktní dodržování zákona o TOPO (a navazujícího stanoviska NSZ), je nutné konstatovat, že velice široce (formálně) stanovené důvody kolize mezi zájmy právnické osoby a fyzických osob, které vedou k vyloučení těchto fyzických osob z jednání za právnickou osobu, vedou k tomu, že prakticky v každém trestním řízení je nutné právnické osobě nechat ustanovit opatrovníka podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO (což je proces sám o sobě poměrně komplikovaný a zdoluhavý, navíc soudy k němu nepřístupují jednotně), který o právnické osobě a o její údajné trestné činnosti vůbec nic neví, což v konečném důsledku znamená pro právnickou osobu porušení Listinou základních práv a svobod zaručeného práva na obhajobu, protože toto právo není reálně uplatňováno, naopak je bezdůvodně oslabováno, až fakticky popíráno. V tomto ohledu se jeví nezbytným přijmout legislativní úpravu, která by formální kolizi zájmů nahradila kolizí reálnou a umožnila právnické osobě jednat některou z fyzických osob, které jsou v trestním řízení v určitém procesním postavení, pokud jejich zájmy nejsou v reálném rozporu. Pouze taková úprava bude zaručovat právnickým osobám skutečnou možnost realizace svého práva na obhajobu podle Listiny základních práv a svobod.

V minulosti (byť v roce 2018 nebyl takový případ výslovně zmíněn) se již stalo, že v důsledku uvedené situace se obviněný jednatel právnické osoby (společnosti s ručením omezeným) doznal k trestné činnosti a následovalo rozhodnutí státního zástupce o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání, zatímco právnická osoba ústy svého opatrovníka odmítla k věci vypovídat (se zdůvodněním, že opatrovník o věci nic neví) a došlo k jejímu pravomocnému odsouzení, neboť pro realizaci odklonu nebyla splněna jedna ze základních podmínek. Lze se důvodně domnívat, že pokud by jménem obviněné právnické osoby jednal sám spoluobviněný jednatel, odklon by byl realizován i ve vztahu k právnické osobě, neboť by se pravděpodobně doznal i jménem právnické osoby. Tato situace je paradoxní a nepřijatelná (poznatek **OSZ v Prostějově** z roku 2017). **Lze však připustit i takovou situaci, kdy příslušnou podmínku může splnit i opatrovník.**

Naléhavou potřebu upravit danou problematiku potvrzují i některá judikatorní rozhodnutí z poslední doby. Za všechny lze zmínit citovaný nález Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 131/18, který postup orgánů činných v trestním řízení (mimořádně jednalo se o trestní kauzu dozorovanou na zlínské pobožce tamního státního zastupitelství), jež při striktním dodržení zákona a stanoviska NSZ posoudily volbu obhájce obviněné právnické osoby fyzickou osobou, která v daném řízení vystupovala jako svědek, za neúčinnou a právnické osobě nechaly ustanovit opatrovníka, označil jako porušující ústavně zaručené právo dotčené právnické osoby na obhajobu.

KSZ v Ostravě konstatuje, že určité aplikační problémy ve vztahu k uvedeným zákonným ustanovením i nadále přetrvávají, byť jako pozitivní skutečnost je hodnocen fakt, že současná judikatura již zaznamenala určitý ústup od původně velmi striktně formálního výkladu § 34 a § 35 zákona o TOPO.

Poukazováno je na vpředu již citované rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 21. 8. 2018 sp. zn. II. ÚS 131/18, z něhož se podává, že osoba oprávněná činit úkony za právnickou osobu, může této obviněné právnické osobě zvolit obhájce i v případě, že sama vystupuje v řízení jako svědek, a rozhodnutí ze dne 20. 11. 2018 sp. zn. I. ÚS 2436/18, z něhož vyplývá, že opatrovníka obviněné právnické osobě nelze ustanovit v situaci, kdy existují osoby

oprávněné činit úkony v trestním řízení za obviněnou právnickou osobu, které ve stejné trestní věci nebyly stíhány jako obviněné, ale měly být pouze vyslechnuty jako svědci.

I přes výše uvedené však aplikační problémy stran předmětných zákonných ustanovení zákona o TOPO nadále přetrvávají.

U samotného **KSZ v Ostravě** jde o dosud neskončenou trestní věc pod sp. zn. 4 KZV 32/2018, v níž je trestně stíháno 38 právnických osob a 30 osob fyzických, které za stíhané právnické osoby jednaly.

Stíhané právnické osoby a jejich statutární zástupci se v průběhu dosavadního řízení pokoušeli obejít zákonné ustanovení § 34 odst. 4 zákona o TOPO, kdy se různými postupy snažili zvolit právnické osobě obhájce, a to jednoznačně projevem vůle trestně stíhaného člena statutárního orgánu této právnické osoby, ať již způsobem přímým či eventuálně zprostředkovaným.

Poté, co byla v dané trestní věci obviněná právnická osoba seznámena s tím, že volba obhájce provedená již stíhaným členem statutárního orgánu je neplatná, pověřil tento stíhaný člen statutárního orgánu zaměstnance stíhané právnické osoby (konkrétně otce člena statutárního orgánu) k jednání za právnickou osobu v trestním řízení, což bylo však zatím orgány činnými v trestním řízení vyhodnoceno rovněž jako porušení § 34 odst. 4 zákona o TOPO, jež však následně vyvolalo podání podnětu k přezkumu postupu policejního orgánu podle § 157a odst. 1 trestního řádu, ke kterémužto byl dozorovým státním zástupcem zaujat následující závěr.

Z prvotní plné moci, která byla udělena advokátu JUDr. X. Y. obviněnou společností dne 29. 10. 2018, za níž jednal jako předseda představenstva obviněný L. H., bylo jednoznačně zřejmé, že zmíněná plná moc odporovala § 34 odst. 4 zákona o TOPO, když takto učinila osoba, která v témže trestním řízení byla stíhána jako obviněná, což vyplývalo i ze samotného výroku předmětného usnesení o zahájení trestního stíhání. V žádném případě není v souladu se zákonnou normou, aby projev vůle obviněné fyzické osoby v postavení statutárního orgánu obviněné osoby právnické mohl v konečném důsledku vést k platnému udělení plné moci touto osobou obhájci.

Zvolený způsob ustanovení obhájce prostřednictvím pověřeného zaměstnance byl tudíž vyhodnocen rovněž jako postup v rozporu s § 34 odst. 4 zákona o TOPO, neboť se jen jednalo o jiný způsob projevu vůle obviněné fyzické osoby v postavení statutárního orgánu obviněné osoby právnické. Rozpor mezi projevem vůle zaměstnance a vůlí zaměstnavatele z hlediska postavení zaměstnance je totiž nemožný, když zaměstnanec je povinen jednat dle pokynů zaměstnavatele a jeho postavení zcela vylučuje možnost, že by jednal v rozporu s jeho pokyny.

Volbu obhájců v dané trestní věci pak v současné době již stíhané právnické osoby řeší volbou nových osob do statutárních orgánů a tito pak následně obhájce zvolí v souladu s platnou právní úpravou.

V soudní praxi v rámci některých obvodů v působnosti **KSZ v Ostravě**, konkrétně u **OSZ v Opavě**, pak byly při aplikaci § 34 a § 35 zákona o TOPO zaznamenány ještě další níže uvedené aplikační problémy:

Ve dvou případech byl v rámci tamější působnosti zaznamenán problém ohledně výkladu zmíněných ustanovení soudem, kdy uvedená ustanovení byla vykládána tak, že ani za situace, kdy právnická osoba má pouze jedinou osobu oprávněnou za ni činit úkony v řízení (jediného jednatele), která je v téže věci rovněž obviněnou, není možno postupovat podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO bez předchozí výzvy podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO.

Ve věci sp. zn. 1 ZT 232/2018 soudkyně Okresního soudu v Opavě návrh policejního orgánu na ustanovení opatrovníka právnické osobě podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO prvotně vyřídila tím způsobem, že místo ustanovení opatrovníka spis zaslala na tamější státní zastupitelství z důvodu postupu podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO. Po opětovném předložení spisu soudu s odůvodněním, že v tomto případě připadá v úvahu pouze postup podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO, včetně odkazu na související judikaturu Ústavního soudu, soudkyně následně vydala usnesení podle § 34 odstavec 5 zákona o TOPO i bez předchozího postupu podle § 34 odstavec 4 zákona o TOPO.

Ve věci sp. zn. 2 ZT 355/2018 (jiná) soudkyně Okresního soudu v Opavě vrátila návrh na ustanovení opatrovníka právnické osobě policejnímu orgánu z důvodu, že spisový materiál neobsahuje předchozí výzvu podle § 34 odst. 4 zákona o TOPO. Spis byl soudu opětovně předložen s odůvodněním, že v tomto případě připadá v úvahu pouze postup podle § 34 odst. 5 zákona o TOPO, včetně odkazu na související judikaturu Ústavního soudu. Aktuálně je očekáváno další postup soudkyně.

Ve věci evidované u **OSZ v Opavě** pod sp. zn. 1 ZT 232/2018 vyvstala i otázka možnosti výsledku opatrovníka právnické osoby v zastoupení.

Soudkyně Okresního soudu v Opavě byl ustanoven opatrovník z řad advokátů, který udělil substituční plnou moc jinému advokátovi. Advokát, jemuž byla udělena substituční plná moc, se domáhal, aby byl za právnickou osobu vyslechnut on, nikoliv ustanovený opatrovník, čemuž policejní orgán nevyhověl. Postup policejního orgánu byl shledán správným s odkazem zejména na § 34 odstavec 6 zákona o TOPO, dle kterého má opatrovník stejná práva a povinnosti jako ten, proti němuž se vede trestní řízení. Ustanovení § 33 trestního řádu vyjmenovává práva obviněného v trestním řízení, jsou jimi např. právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům, právo uvádět okolnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě, činit návrhy a podávat žádosti a opravné prostředky, či právo zvolit si obhájce. Svá práva může obviněný realizovat sám osobně nebo jen prostřednictvím svého obhájce, který sice činí úkony za obviněného jako jeho zástupce a má právo účastnit se stejných úkonů jako obviněný, nemůže však být vyslýchán místo obviněného. Jelikož právnická osoba jako taková nemůže být z logiky věci vyslechnuta, orgán činný v trestním řízení ji vyslýchá prostřednictvím osoby činící za právnickou osobu úkony podle ustanovení § 34 zákona o TOPO, jejíž výslech přebírá funkci výsledku obviněného. Proto tedy v daném případě pouze opatrovník, jakožto fyzická osoba jednající za právnickou osobu podle § 34 zákona o TOPO, je tou osobou, která může ve věci vypovídat.

Obdobnou problematiku signalizuje ve své podkladové zprávě však i **OSZ v Přerově**.

V trestní věci evidované u tamějšího okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 3 ZT 102/2018 bylo rovněž zaznamenáno, že ačkoliv byla usnesením soudkyně Okresního soudu v Přerově ustanovena opatrovníkem obviněné právnické osoby konkrétní osoba z řad advokátů, k výsledku za obviněnou právnickou osobu se dostavila advokátní koncipientka, která se vykazala substituční plnou mocí. Vzhledem k uvedené skutečnosti tudíž výslech nebyl realizován a k jeho realizaci byl stanoven nový termín, k němuž se již dostavila osobně advokátka ustanovena soudkyní Okresního soudu v Přerově jakožto opatrovník. V žádném případě se pak v uvedené trestní věci nejednalo o jakýkoli výjimečný a zvláštního zřetele hodný případ, který by měl substituci ustanoveného opatrovníka umožnit.

U některých státních zastupitelství pak lze i nadále vysledovat jistou neochotu z řad advokátů pro výkon funkce opatrovníka právnické osoby.

Na zmíněnou skutečnost např. poukazuje **OSZ v Jeseníku** v souvislosti s tam evidovanou trestní věcí sp. zn. ZT 121/2018, v níž byly podávány postupně návrhy ustanovených advokátů (opatrovníků) na zproštění funkce (zpravidla pro kolizi zájmů) s odůvodněním, že dříve (v majetkové věci) zastupovali nyní stíhanou fyzickou osobu, případně, že v řízení zastupují poškozené, kteří budou mít postavení svědků. V uvedené trestní věci měly být dvě fyzické osoby stíhány vazebně, když ve lhůtě pro zadržení se opatrovníka jedné stíhané právnické osobě nepodařilo zajistit. Přesto bylo nutno fyzické osoby, které měly být vzaty do vazby, jako obviněné vyslechnout, aniž by tudíž tak byla poskytnuta možnost opatrovníku právnické osoby být účasten takovýchto výsledků. Výsledky fyzických osob tak byly posléze opakovány, kdy procesní použitelnost jejich prvotních výsledků je dle tamějšího **OSZ v Jeseníku** sporná.

VSZ v Olomouci v tomto směru odkazuje na své dřívější stanovisko ve zvláštních zprávách týkajících se trestní odpovědnosti právnických osob, které bylo v některých směrech opozitní vůči tzv. malým stanoviskům NSZ (zejména stanovisko sp. zn. 1 SL 705/2016, 710/2016 a 748/2017), zejména co se týče absolutní aplikovatelnosti § 34 odst. 4 TOPO na všechny případy kolizí, kdy bylo poukazováno na to (shodně s KSZ v Brně – viz výše), že jde o zásah do ústavních práv a je třeba volit restriktivní výklad předmětného ustanovení a odlišovat případy tzv. procesní kolize a kolize zájmů.

Tento názor byl ze strany NSZ odmítnut v rámci zvláštní zprávy o poznatcích z aplikace § 8 odst. 5 a dalších ustanovení zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti

právníků osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 183/2016 Sb. zpracované ke dni 31. 12. 2017. Nedávný vývoj judikatury Ústavního soudu však podle názoru **VSZ v Olomouci** dává stanovisku VSZ Olomouc za pravdu přinejmenším v tom, že je třeba odlišovat různé procesní situace, volit restriktivní výklad a zejména usilovat výrazně o změnu stávajícího znění § 34 odst. 4 zákona o TOPO, který je zjevně ne zcela souladný s ústavním pořádkem, resp. je třeba volit poměrně krkolomný výklad, aby jeho aplikace ústavně konformní byla, přičemž ale dosud není jasné, jak postupovat v některých situacích, které Ústavní soud zatím výslovně neřešil. Zde poukazuje VSZ v Olomouci rovněž na již výše opakovaně zmiňovaná rozhodnutí ÚS sp. zn. II. ÚS 131/18 a I. ÚS 2436/18 (viz shora), která se zabývají kolizí v případech, kdy jednatel obviněné právnické osoby má postavení svědka. Uvedená rozhodnutí ilustrují již dříve vznesenou pochybnost o aplikovatelnosti § 34 odst. 4 TOPO bez jakéhokoliv korektivu.

Dle názoru **VSZ v Olomouci** by bylo na místě zesílit snahu o legislativní změnu zákona a jednoznačně vyřešit přinejmenším otázku volby obhájce obviněné právnické osoby, ale případně i další otázky, jako např. doručování usnesení o zahájení trestního stíhání apod. Ostatně potřeba přehodnocení důvodů vyloučení z jednání za obviněnou právnickou osobu byla konstatována již v závěrech zmíněné zvláštní zprávy, ale dosud není jasné, zda byly popsány aplikační problémy a urgentní potřeba změny právní úpravy Ministerstvu spravedlnosti signalizovány (resp. za uplynulý rok nebyl evidován žádný legislativní návrh v uvedeném směru). Stejně tak na tyto otázky nedala odpověď ani pracovní porada zástupců NSZ s náměstkou vrchních a krajských státních zastupitelství, týkající se některých otázek trestní odpovědnosti právnických osob ze dne 7. 2. 2019.

K tomu se považuje za nutné uvést to, co je již shora zmíněno, totiž že všechny zvláštní zprávy byly doručeny Ministerstvu spravedlnosti. Není však ani zcela jasné, jak by právní úprava konkrétně v ustanovení § 34 zákona o TOPO měla být koncipována, z hlediska dvou nálezů Ústavního soudu citovaných shora, které se vyslovily toliko k otázce osoby v postavení svědka, ale každý z těchto nálezů se týká poněkud odlišné situace. Představa, že by platná právní úprava měla být založena na tzv. materiální kolizi dotčených osob se zájmy právnické osoby, se jeví zcela neprůchodná. Ostatně ani dosavadní soudní judikatura k této otázce není zdaleka jednotná, a to ani v obvodech VSZ v Praze a VSZ v Olomouci. Za této situace nepřicházelo v úvahu žádný návrh novely zpracovat, jakkoli by se jevil žádoucí.

V. Další zjištění zvláštní zprávy

Nižší státní zastupitelství k tomuto bodu dané zvláštní zprávy konstatují, že žádná další zjištění či poznatky k aplikaci předmětného zákonného předpisu nebyly avizovány či zaznamenány, a to ani v souvislosti s případnými poznatky týkajícími se mezinárodní justiční spolupráce a vykonávacího řízení.

VI. Závěry

Rozšíření trestněprávního postihu i na ty případy, v nichž to předešlá právní úprava neumožňovala, je všeobecně shledáváno příلéhavým. Je pozitivně hodnoceno,

že preventivně-represivní funkce trestního práva dopadá nyní na mnohem širší spektrum protiprávních jednání právnických osob než kdykoli předtím.

Zmiňují se důkazní obtíže týkající se učinění závěru, zda jde v tom či kterém případě důvodně o osobu ve vedoucím postavení, která v rámci právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO, nebo o osobu spíše v jiné kategorii podle § 8 odst. 1 zákona o TOPO. Právnické osoby k tomuto bodu často odkazují na ustanovení zákoníku práce, definující osoby vedoucích zaměstnanců. Úprava § 11 zákoníku práce se ovšem plně nepřekrývá s ustanovením § 8 odst. 1 písm. b) zákona o TOPO. Osobou ve vedoucím postavení v právnické osobě nemusí být jen vedoucí zaměstnanec. Obtíže vznikají především v situacích, nepodaří-li se potřebná zjištění k této otázce učinit za využití operativně pátracích prostředků nebo při prohlídkách příslušných prostor. Podezřelé právnické osoby buď vůbec nereagují, nebo odmítají vyhovět výzvám orgánů činných v trestním řízení k vydání věcí k objasnění této otázky s odkazem na zásadu zákazu sebeobviňování („nemo tenetur“). Nelze jim hrozit pořádkovými pokutami, a proto jedinou možností zůstává prohlídka prostor spojená s odnětím věcí. Tento postup ovšem zejména v případě velkých obchodních korporací očekávaný důkazní efekt zpravidla nepřináší.

Jsou stále častější případy, v nichž byla trestní odpovědnost právnické osoby odvozována i od jednání fyzické osoby z okruhu dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o TOPO, tj. vykonávající rozhodující vliv na řízení právnické osoby.

Státní zástupci se snaží reagovat i na nedokonale vyjádřenou přičitatelnost jednání fyzické osoby osobě právnické v popisech skutků zahrnutých do usnesení o zahájení trestního stíhání. Je na místě zdůraznit, že hmotněprávní podmínky deliktní odpovědnosti právnické osoby (zejména pak protiprávnost) mohou mít v konkrétním případě oproti hmotněprávním podmínkám deliktní odpovědnosti fyzické osoby odlišný právní i skutkový podklad. Pak by společný popis skutku stíhané fyzické i právnické osoby byl značně nepřehledný.

Trestní odpovědnost právnické osoby v případech, kdy jde zjevně o jednání fyzické osoby, byť by i bylo formálně přičitatelné právnické osobě, namířené proti této právnické osobě, nelze vyvodit pro rozpor se zákonem. Byla-li by tedy stíhána právnická osoba za trestný čin spáchaný „proti jejím zájmům“, je takový postup nezákonný a je povinností státního zástupce – i za předpokladu, že by nebyla podána stížnost – takové usnesení zrušit podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu.

Pokud se jedná o aplikaci § 8 odst. 5 zákona o TOPO, negativně jsou hodnoceny případy, kdy jsou orgány činné v trestním řízení nuceny zabývat se existencí či neexistencí skutečností vztahujících se k § 8 odst. 5 zákona o TOPO, pokud se podezřelá právnická osoba rozhodne nespolutracovat s orgány činnými v trestním řízení. V takových případech je velmi problematické ex offio prokázat, zda právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání činu příslušnými fyzickými osobami zabránila. V těchto případech však nemůže důkazní břemeno spočívat na právnické osobě, to vylučuje koncepcí, na níž spočívá české trestní právo hmotné.

V aplikační praxi byl zjištěn trend, že si velké prosperující obchodní společnosti s cílem domoci se zproštění své trestní odpovědnosti nechávají od advokátních kanceláří zpracovávat velmi obsáhlé dokumenty, které však do každodenní praxe nepřivedou. V rámci své obhajoby pak soudu předkládají listiny vydávané za své vnitřní předpisy. Nalézací soud poté zpravidla rezignuje na jejich bližší zkoumání či obsahovou analýzu a raději rozhodne o splnění exkulpací podmínky, než aby přiléhavě odůvodnil opačný závěr.

Nastolená aplikační praxe k § 8 odst. 5 zákona o TOPO tedy budí pochybnosti, zda působí v souladu s cílem zákona o TOPO k trestněprávní ochraně společnosti před trestnými činy.

V drtivé většině se compliance programy (ani námitka jejich existence a návrh na vyvinění) neobjevují, neboť jsou trestně stíhány zpravidla malé společnosti s ručením omezeným s jedním jednatelem, případně několika málo zaměstnanci, či vyloženě „prázdné skořápky“.

Ohledně problematiky tzv. prázdných schránek se nižší státní zastupitelství opakovaně zabývají prověřováním a zejména účelnosti trestního stíhání těchto tzv. „mrtvých schránek“.

Za příkladnou je možno označit praxi MSZ v Praze, jestliže se zde přistupuje k trestnímu stíhání nečinné právnické osoby (tzv. „prázdné schránky“) velmi obezřetně a zdrženlivě. V obvodu jeho působnosti je trestní odpovědnost právnických osob dovozována jen ve skutkově zjevných případech, v nichž lze dovodit, že právnická osoba není pouhým nástrojem (prostředkem) k páčání trestné činnosti, bez kterého by ji spáchat nebylo možné, a zároveň se jedná o jediný a efektivní způsob jejího případného zrušení. V ostatních případech je v široké míře využívána netrestní působnost státního zastupitelství, kterou lze dosáhnout zrušení právnické osoby (čehož by s ohledem na povahu páchané trestné činnosti a skutečnost, že se jedná o nejpřísnější trest, nebylo mnohdy ani možné dosáhnout) za využití méně formálních postupů s menším finančním zatížením státu. MSZ v Praze považuje za správný názor, že v řadě případů (včetně karuselových podvodů) je právnická osoba pouze nástrojem, bez něhož nelze trestný čin spáchat, sama nemá z trestné činnosti ani žádný prospěch, proto trestný čin není páčán v jejím zájmu (prospěch je čerpán pachateli z řady fyzických osob). V případě zjištění trestní odpovědnosti typické prázdné schránky je zpravidla poznotek o této skutečnosti vytěžen a předán netrestnímu oddělení MSZ v Praze ke zvážení podání podnětu Městskému soudu v Praze k postupu podle § 172 odst. 1 občanského zákoníku. Taková právnická osoba pak zpravidla trestně stíhána není. V převážné většině případů jsou poznatky o tzv. prázdných schránkách zjišťovány v daňové kriminalitě, kde takové právnické osoby slouží jako nástroj trestné činnosti pachatelů – fyzických osob.

V trestním řádu či v zákonu o TOPO jinak ale podle názoru VSZ v Olomouci chybí adekvátní procesní prostředek, na základě kterého by takové situace bylo možné výslovně řešit. Aktuálně lze pouze aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 trestního zákoníku ve spojení se zmíněnou nemožností dosáhnout účelu trestního řízení, kdy např. zrušení takové právnické osoby lze zpravidla dosáhnout rychleji a efektivněji prostředky civilního práva než sankcí v trestním řízení (nebo pokud již právnická osoba dokonce je v likvidaci či v insolvenčním řízení), avšak tento postup může být považován za sporný právě pro absenci odpovídajícího procesního nástroje. Přitom se nejedná o nijak ojedinělé situace, právě naopak – tyto situace se zcela běžně vyskytují např. v případech tzv. karuselových daňových podvodů apod.

K výhradě, že v oblasti trestního stíhání právnických osob není zcela vhodné uplatňovat zásadu legality, ale že by bylo spíše namísto uplatňování zásady oportunity, popř. posílit význam výjimek ze zásady legality, což se ukazuje zejména v případech, kdy jsou dány formálně podmínky pro trestní stíhání fakticky nefungujících korporací, či korporací v insolvenčním řízení, v likvidaci či prostých tzv. „prázdných skořápek“, u nichž nemá smysl ukládat žádný trest (snad jen s výjimkou trestu zrušení právnické osoby). Stíhání takových právnických osob vede jen ke zbytečné administrativní zátěži trestního řízení a nese s sebou řadu praktických obtíží, které jsou dány už jen pouhým faktem, že do řízení, které je zpravidla

vedeno i proti obviněným fyzickým osobám, přibudou další subjekty (obviněná právnická osoba a její zmocněnec). V tomto ohledu se lze jednoznačně klonit k výraznému posílení výjimek ze zásady legality (§ 2 odst. 3 trestního řádu), nežli k tomu, že by v případě trestního stíhání právnických osob byl uplatněn princip zcela opačný než u trestního stíhání fyzických osob. Základní zásady trestního řízení představují vůdčí ideje trestního procesu, jež mají značný význam pro aplikaci i výklad jednotlivých ustanovení trestního řádu. Jakkoli jsou stanoveny z jejich uplatnění četné výjimky, které se nezdá týkají i jen určitého stadia trestního procesu (např. zásady veřejnosti, ústnosti a bezprostřednosti, pokud jde o přípravné řízení), není možné postupovat tak, že se v případě trestního postihu fyzických osob a osob právnických použijí zcela protikladné principy, je-li navíc trestní odpovědnost právnické osoby z hlediska hmotného práva postavena způsobem, jak to činí ustanovení § 8 zákona o TOPO.

Z uvedeného pak plyne, že trestní odpovědnost fyzické osoby a trestní odpovědnost právnické osoby jsou natolik úzce propojeny a založeny prakticky na stejných principech, že nepřichází pojmově v úvahu, že by u trestní odpovědnosti fyzických osob mohla být aplikována zásada legality, byť s výjimkami, a u trestní odpovědnosti právnických osob zásada oportunité. Stejně tak je nemožné přenesení důkazního břemene k prokazování vyvinění se obviněné právnické osoby dle § 8 odst. 5 zákona o TOPO přímo na stíhanou právnickou osobu v souladu s gramatickým výkladem citovaného zákonného ustanovení („právnická osoba se trestní odpovědnosti ... zproští, pokud ...“), pokud je jednou ze základních zásad trestního řízení zásada skutkových zjištění, o kterých nejsou důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 5 trestního řádu), zásada oficiality (§ 2 odst. 4 trestního řádu) a pokud tedy platí, že obviněného nelze zatížit formálním důkazním břemenem, což platí nejen pro osoby fyzické, ale i právnické. Je nutno nadále vycházet z pojetí tzv. materiálního důkazního břemene, tedy že na prokázání určitých skutečností ve svůj prospěch může mít obviněná právnická osoba zájem.

Jakékoli zásahy do základních zásad trestního řízení nelze nadto činit v režimu novelizace trestního řádu, popř. zákona o TOPO, ale řešení tohoto problému je na místě přenechat právě rekonstrukci trestního práva procesního. Z tohoto závěru vychází i NSZ, a proto také ani nemohlo předkládat žádný konkrétní legislativní návrh Ministerstvu spravedlnosti. To by mělo být úkolem připravované rekonstrukce trestního práva procesního.

Byly zjištěny některé případy nezákonně uložených trestů zákazu činnosti právnické osobě dle § 20 zákona o TOPO (především nesprávné vymezení tohoto trestu).

Velmi často se obtížně vybírají sankce určené pro právnickou osobu, na niž byla podána obžaloba.

Za nedostatek se nadále pokládá, že novelizací zákona o TOPO zatím nedošlo k rozšíření okruhu trestů, které lze obviněné právnické osobě uložit trestním příkazem, a to o tresty uvedené v § 15 odst. 1 písm. f), g), h) zákona o TOPO, popř. možnosti uložení trestu zveřejnění odsouzení tak, aby tento trest nebyl omezen pouze na rozhodnutí ve formě rozsudku, stejně jako zvážení možnosti zavedení podmíněných odsouzení k peněžitému trestu, trestu zákazu činnosti i k trestu zrušení právnické osoby. Zavedení možnosti uložení peněžitý trest s podmíněným odkladem na přiměřenou zkušební dobu by však vyžadovalo vytvořit spolehlivé záruky, aby odsouzené právnické osoby nevyužívaly zkušební dobu k úplnému vyvedení majetku z firmy a zmaření výkonu a účelu trestu.

Stále přetrvávají jen obtížně řešitelné problémy spojené s včasným zahájením trestního stíhání právnické osoby, jejíž jediný statutární orgán je současně stíhán jako fyzická osoba, nelze-li ustanovení opatrovníka v okamžiku tzv. realizace zajistit v reálném čase. Přestože je institut opatrovníka užíván i v neodůvodněných případech, kdy by mohl být posouzen jako rozporný s právem právnické osoby na svou obhajobu, resp. na její právo hájit se sama (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 131/2018 ze dne 15. 8. 2018, i další obdobný nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2018 sp. zn. I. ÚS 2436/18, z něhož vyplývá, že opatrovníka obviněné právnické osobě nelze ustanovit v situaci, kdy existují osoby oprávněné činit úkony v trestním řízení za obviněnou právnickou osobu, které ve stejné trestní věci nebyly stíhány jako obviněné, ale měly být pouze vyslechnuty jako svědci), nemusí být střet zájmů mezi stíhanou fyzickou osobou jako statutárním orgánem právnické osoby a stíhanou právnickou osobou, pokud je stíhaná fyzická osoba současně jediným společníkem nebo akcionářem stíhané právnické osoby, dán automaticky, jelikož zájmy obou těchto osob jsou ve většině případů v trestním řízení totožné a nejsou v kolizi.

Je třeba postavit najisto, z jakých úkonů je vyloučen jednatel (statutární orgán) právnické osoby, proti němuž je rovněž v téže věci zahájeno trestní stíhání. Zejména, zda jde o osobu oprávněnou převzít usnesení o zahájení trestního stíhání právnické osoby, osobu oprávněnou zvolit zmocněnce k zastoupení právnické osoby v trestním řízení a osobu oprávněnou převzít výzvu ve smyslu § 34 odst. 4 zákona o TOPO a určit jinou osobu k provádění úkonů v dalším řízení.

Praxi činí nadále největší problém skutečnost, že za stíhanou právnickou osobu nemůže jednat fyzická osoba, která je v téže věci obviněným nebo svědkem, což vyžaduje komplikovaný postup spočívající v písemné výzvě právnické osobě a následném ustanovení opatrovníka. Výsledkem takového postupu je, že za společnost jedná opatrovník (advokát), který k věci a společnosti nemá žádné informace a fakticky tak její zájmy nehájí. Problémem je i to, že advokáti nepřijímají s nadšením roli opatrovníků, jsou-li ustanoveni (zde by se mohlo nabízet řešení do budoucna, že by byl veden seznam advokátů, kteří jsou ochotní funkci opatrovníků vykonávat, obdobný jako seznam, resp. poradník advokátů uvedený v § 39 odst. 2, 3 trestního řádu).

VSZ v Olomouci se domáhá urgentního legislativního řešení daného problému, ale zatím vůbec nebylo možno uvažovat o zpracování jakéhokoli legislativního návrhu vzhledem k tomu, že praxe zejména soudů na území ČR není vůbec jednotná, o tom svědčí i vlastní zjištění této zvláštní zprávy. VSZ v Olomouci ani žádné konkrétní řešení nenabízí, setrvává na svém právním názoru, který však platné právní úpravě nekoresponduje, a dožaduje se řešení, jež by bylo s tímto právním názorem v souladu; takové řešení je však prakticky nerealizovatelné.

Oproti tomu **VSZ v Praze** uvedlo, že navrhuje vhodnou legislativní úpravou především ohledně zjednodušení a zpřesnění stávajícího znění § 34 zákona o TOPO, a to jednak ve snížení počtu subjektů oprávněných činit úkony za právnickou osobu v trestním řízení (zmocněnec, opatrovník a obhájce, kdy platí § 34 odst. 3, 8 zákona o TOPO a ohledně doručování obhájci ještě obecné ustanovení § 62 odst. 2 trestního řádu), v restrikci procesního postavení osob jmenovaných v ustanovení § 34 odst. 4 zákona o TOPO, která zakládá nemožnost v dané věci činit úkony v řízení za obviněnou právnickou osobu (viz body 17. – 21. odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 8. 2018 sp. zn. II. ÚS 131/18, body 14. – 16. odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 20. 11. 2018 sp. zn. I. ÚS 2436/18), jednak ke snížení obstrukcí v trestním řízení (zpřesnění dikce zákona tak, aby jeho výklad byl

jednoznačný), jakož i k vyjasnění otázky, co je úkonem v trestním řízení v souvislosti s volbou zmocněnce (§ 34 odst. 2 zákona o TOPO) či obhájce (§ 35 zákona o TOPO) obviněnou právníčkou osobou, byť tento naposledy uvedený bod se jeví být spíše úkolem judikatury.

KSZ v Ústí nad Labem považuje pro každodenní aplikační praxi za velmi žádoucí, aby v rámci metodiky byly Nejvyšším státním zastupitelství vytipovány a posléze na Extranetu i publikovány nejzdařilejší trestní věci, ať již jde o otázky popisu skutku právnícké osoby, zdařilá vyjádření přičitatelnosti, případně i poměr navrhovaných a uložených trestů.

MSZ v Praze by přivítalo legislativní změny netrestních právních předpisů, které by obřemenily civilní soudy v agendě rušení jen formálně existujících právníckých osob v podobě jejich zápisu ve veřejném rejstříku včetně jejich výmazu z obchodního rejstříku (v tomto ohledu je nutno uvést, že příslušný legislativní návrh byl z podnětu odboru veřejné žaloby v netrestních věcech NSZ již vypracován a předložen Ministerstvu spravedlnosti ve věci sp. zn. 1 SL 201/2019).

KSZ v Českých Budějovicích hodnotí pozitivně pomoc NSZ při řešení aplikačních problémů, protože předchozí zvláštní zpráva o poznatcích z aplikace § 8 odst. 5 a dalších ustanovení zákona o TOPO ze dne 26. 2. 2018, sp. zn. 4 NZN 604/2016, nebyla jen sumarizací poznatků a problémů z trestních řízení vedených proti právníckým osobám, ale v řadě ohledů obsahuje i argumentačně podložené názory na jejich řešení. Tato zpráva byla důležitá a přínosná i z hlediska přenosu zkušeností z trestního postihu právníckých osob. Přínosná jsou nepochybně i tzv. „malá stanoviska“ analytického a legislativního odboru NSZ, která jsou dostupná na extranetu (viz např. sp. zn. 1 SL 705/2016, 1 SL 710/2016 a 1 SL 748/2017) včetně metodického návodu NSZ ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. 1 SL 123/2016 („Aplikace § 8 odst. 5 zákona o TOPO – průvodce novou právní úpravou pro státní zástupce“), v mezidobí byla zpracována další aktualizovaná verze tohoto metodického návodu ze dne 18. 7. 2018 sp. zn. 1 SL 141/2017.

Nejvyšší státní zástupce:
JUDr. Pavel Zeman, v. r.

Tabulková část zvláštní zprávy o poznatcích z aplikace § 8 odst. 5 a dalších ustanovení zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 183/2016 Sb.

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

Rok 2016

Rok 2017

Rok 2018

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství za období let 2014 - 2018

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů
- paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	175	209	210	211	212	214	216	240
Vyřízeno proti osobám	4	61	3	10	18	5	3	51
Počet trestných činů	4	65	3	17	19	5	3	59
Odloženo §159a tr.ř.	0	7	0	0	1	0	0	1
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	7	0	0	1	0	0	1
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	4	54	3	10	17	5	3	50
v tom: obchodní společnosti	4	48	3	10	8	5	2	48
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	2	0	0	1	0	0	0
jiné	0	4	0	0	8	0	1	2
Obžalované osoby celkem	4	50	1	8	16	5	3	46
v tom: obchodní společnosti	4	44	1	8	7	5	2	44
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	2	0	0	1	0	0	0
jiné	0	4	0	0	8	0	1	2
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	1	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	4	2	2	0	0	0	4
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	2	0	1	0	0	0	2
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	2	2	1	0	0	0	2
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	241	254	256	257	260	270	300	331
Vyřízeno proti osobám	62	24	17	3	16	5	1	3
Počet trestných činů	62	25	17	3	16	5	1	4
Odloženo §159a tr.ř.	3	6	0	0	0	1	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	3	6	0	0	0	1	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	53	18	17	3	16	4	1	3
v tom: obchodní společnosti	49	13	16	3	10	3	1	3
družstva	0	1	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	1	2	0	0	1	0	0	0
jiné	3	2	1	0	5	1	0	0
Obžalované osoby celkem	47	18	12	3	16	2	1	3
v tom: obchodní společnosti	43	13	12	3	10	1	1	3
družstva	0	1	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	1	2	0	0	1	0	0	0
jiné	3	2	0	0	5	1	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	6	0	5	0	0	2	0	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	6	0	5	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	0	2	0	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	6	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	6	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	6	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	6	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	332	333	337	II.	V.	VI.	VIII.	X.
Vyřízeno proti osobám	12	2	1	4	100	178	1	18
Počet trestných činů	16	2	1	4	112	187	1	23
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	0	8	11	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	0	8	11	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	12	2	1	4	92	161	1	18
v tom: obchodní společnosti	12	2	1	4	76	142	1	18
družstva	0	0	0	0	0	1	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	3	4	0	0
jiné	0	0	0	0	13	14	0	0
Obžalované osoby celkem	12	2	1	4	83	144	1	18
v tom: obchodní společnosti	12	2	1	4	67	126	1	18
družstva	0	0	0	0	0	1	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	3	4	0	0
jiné	0	0	0	0	13	13	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	1	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	0	0	0	8	17	0	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	3	13	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	5	4	0	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	6	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	6	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	6	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	6	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2016

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů
- paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	206	209	210	211	212	216	218	225
Vyřízeno proti osobám	1	57	4	6	10	2	2	1
Počet trestných činů	1	58	10	6	10	2	2	1
Odloženo §159a tr.ř	0	0	1	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	1	0	0	0	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	1	57	3	6	10	2	2	1
v tom: obchodní společnosti	1	55	3	5	6	2	2	1
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	0	1	0	1	4	0	0	0
Obžalované osoby celkem	0	56	3	6	8	2	1	1
v tom: obchodní společnosti	0	54	3	5	6	2	1	1
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	0	1	0	1	2	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	1	1	0	0	2	0	1	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	1	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	1	0	0	0	2	0	1	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	227	234	240	241	243	252	254	256
Vyřízeno proti osobám	3	2	42	70	1	1	41	2
Počet trestných činů	3	2	43	74	1	1	41	2
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	6	1	0	4	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	6	1	0	4	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	2	2	42	63	0	1	37	2
v tom: obchodní společnosti	2	2	41	58	0	1	36	1
družstva	0	0	1	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	2	0	0	0	1
jiné	0	0	0	3	0	0	1	0
Obžalované osoby celkem	0	2	36	52	0	1	33	2
v tom: obchodní společnosti	0	2	36	48	0	1	32	1
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	2	0	0	0	1
jiné	0	0	0	2	0	0	1	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	1	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	2	0	5	11	0	0	4	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	1	11	0	0	1	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	2	0	4	0	0	0	3	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	1	0	0	1	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	1	0	0	1	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	1	0	0	1	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	1	0	0	1	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	260	268	270	283	293	299	332	337
Vyřízeno proti osobám	8	1	9	2	1	1	2	7
Počet trestných činů	9	1	9	2	1	1	3	7
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	0	0	0	0	1
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	0	0	0	0	1
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	8	1	9	2	1	1	2	6
v tom: obchodní společnosti	6	1	8	2	0	1	1	6
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	1	0	0	0	0	0	1	0
jiné	1	0	1	0	1	0	0	0
Obžalované osoby celkem	8	0	6	2	1	1	2	5
v tom: obchodní společnosti	6	0	5	2	0	1	1	5
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	1	0	0	0	0	0	1	0
jiné	1	0	1	0	1	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	1	3	0	0	0	0	1
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	1	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	1	2	0	0	0	0	1
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	342	348	361	V.	VI.	VII.	VIII.	X.
Vyřízeno proti osobám	2	1	1	86	177	2	2	13
Počet trestných činů	2	1	1	93	183	2	2	14
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	1	11	0	0	1
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	1	11	0	0	1
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	2	1	1	84	165	2	2	12
v tom: obchodní společnosti	2	1	1	77	154	2	1	11
družstva	0	0	0	0	1	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	1	4	0	0	1
jiné	0	0	0	6	6	0	1	0
Obžalované osoby celkem	2	1	1	77	140	2	2	11
v tom: obchodní společnosti	2	1	1	72	131	2	1	10
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	1	4	0	0	1
jiné	0	0	0	4	5	0	1	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	1	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	0	0	7	24	0	0	1
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	1	14	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	6	10	0	0	1
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	1	1	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	1	1	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	1	1	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	1	1	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2017

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů
- paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	143	148	175	205	206	209	210	211
Vyřízeno proti osobám	4	1	1	6	10	42	4	5
Počet trestných činů	4	1	1	6	10	43	4	5
Odloženo §159a tr.ř	1	0	0	0	0	4	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	1	0	0	0	0	4	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	3	1	1	6	10	38	4	5
v tom: obchodní společnosti	2	1	1	6	10	36	4	5
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	1	0	0
jiné	0	0	0	0	0	1	0	0
Obžalované osoby celkem	3	1	1	6	8	36	4	5
v tom: obchodní společnosti	2	1	1	6	8	34	4	5
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	1	0	0
jiné	0	0	0	0	0	1	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	0	0	0	2	2	0	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	1	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	1	2	0	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	212	214	216	222	223	225	227	228
Vyřízeno proti osobám	23	6	1	4	1	1	20	1
Počet trestných činů	25	6	1	5	1	1	20	1
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	1	1	0	3	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	1	1	0	2	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	1	0
Stíhané osoby celkem	23	6	1	3	0	1	13	1
v tom: obchodní společnosti	21	5	1	3	0	1	13	1
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	1	0	0	0	0	0	0	0
Obžalované osoby celkem	21	6	1	2	0	0	11	1
v tom: obchodní společnosti	19	5	1	2	0	0	11	1
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	1	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	2	0	0	1	0	1	2	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	1	0	0	1	0	1	2	0
schválení narovnání	1	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	4	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	4	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	1	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	1	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	1	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	2	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	230	240	241	248	251	254	256	257
Vyřízeno proti osobám	2	83	59	1	2	23	8	6
Počet trestných činů	2	88	60	1	2	24	9	6
Odloženo §159a tr.ř.	0	4	6	0	0	6	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	4	6	0	0	5	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	1	0	0
Stíhané osoby celkem	2	79	52	1	2	17	8	6
v tom: obchodní společnosti	2	76	52	1	1	17	8	6
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	0	2	0	0	1	0	0	0
Obžalované osoby celkem	2	66	47	1	1	17	8	6
v tom: obchodní společnosti	2	63	47	1	1	17	8	6
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	1	0	0	0	0	0	0
jiné	0	2	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	4	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	9	5	0	1	0	0	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	3	5	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	6	0	0	1	0	0	0
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	1	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	1	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	1	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	1	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	260	268	270	273	283	298	332	337
Vyřízeno proti osobám	20	1	7	3	8	2	2	4
Počet trestných činů	20	1	7	3	9	2	2	4
Odloženo §159a tr.ř.	1	0	2	0	0	1	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	1	0	2	0	0	1	0	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	0	0
Stíhané osoby celkem	19	1	5	3	8	1	2	4
v tom: obchodní společnosti	18	1	5	3	8	1	2	4
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Obžalované osoby celkem	17	0	1	3	8	0	2	4
v tom: obchodní společnosti	16	0	1	3	8	0	2	4
družstva	1	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	2	1	4	0	0	1	0	0
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	0	1	0	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	1	1	4	0	0	0	0	0
schválení narovnání	1	0	0	0	0	0	0	0
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	0	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů - paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	342	346	361	366	I.	II.	V.	VI.
Vyřízeno proti osobám	3	1	13	1	5	1	126	210
Počet trestných činů	3	1	16	1	5	1	130	218
Odloženo §159a tr.ř.	0	0	0	0	1	0	9	19
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	0	0	0	1	0	8	18
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0	0	0	0	1	1
Stíhané osoby celkem	2	1	13	1	4	1	113	190
v tom: obchodní společnosti	2	1	13	0	3	1	108	185
družstva	0	0	0	0	1	0	1	1
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	1	0	0	2	1
jiné	0	0	0	0	0	0	2	3
Obžalované osoby celkem	2	1	10	1	4	1	103	164
v tom: obchodní společnosti	2	1	10	0	3	1	98	160
družstva	0	0	0	0	1	0	1	1
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	1	0	0	2	1
jiné	0	0	0	0	0	0	2	2
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	4
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	0	3	0	0	0	10	22
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	3	0	0	0	1	8
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	0	0	8	13
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	1	1
Přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0	0	0	0	4	1
z toho: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	4	1
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0	0	0	0	1	1
v tom: obchodní společnosti	0	0	0	0	0	0	1	1
družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0	0	0	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
jiné	0	0	0	0	0	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	1	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0	0	0	0	2	0
Postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0

Přehled o stíhaných, podezřelých, obžalovaných a obviněných právnických osobách podle paragrafů
- paragrafy dle trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.)

	VII.	VIII.	X.
Vyřízeno proti osobám	11	2	24
Počet trestných činů	12	2	27
Odloženo §159a tr.ř.	0	1	0
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11a) tr. ř.]	0	0	0
z toho: v prověřování	0	1	0
ve zkráceném přípravném řízení	0	0	0
Stíhané osoby celkem	11	1	23
v tom: obchodní společnosti	11	1	22
družstva	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	1
jiné	0	0	0
Obžalované osoby celkem	11	0	20
v tom: obchodní společnosti	11	0	19
družstva	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	1
jiné	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0
Zastaveno trestní stíhání, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání celkem	0	1	3
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	1	3
z toho: z důvodu udělené milosti nebo amnestie [§ 11/1a tr. ř.]	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0
schválení narovnání	0	0	0
Přerušeno	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení celkem	0	0	0
z toho: obchodní společnosti	0	0	0
družstva	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0
jiné	0	0	0
Podán návrh na potrestání celkem	0	0	0
v tom: obchodní společnosti	0	0	0
družstva	0	0	0
fundace (nadace, nadační fondy)	0	0	0
ústavy a obecně prospěšné společnosti	0	0	0
jiné	0	0	0
Návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0
Odloženo §179c tr. ř., včetně po schválení narovnání	0	0	0
Podmíněně odloženo §179g tr. ř.	0	0	0
Postoupeno	0	0	0

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2018

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství

	Praha	StČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	VSZ- Praha	ČR
Vyřízeno proti osobám	10	9	4	7	6	73	21	1	131
Vyřízeno trestných činů	10	9	4	9	8	78	25	1	144
Počet trestných činů	10	9	4	9	8	78	25	1	144
Odloženo §159a tr.ř	0	3	0	0	0	1	0	0	4
z toho: z důvodu promlčení trestního stíhání [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování	0	1	0	0	0	1	0	0	2
ve zkráceném přípravném řízení*)	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Trestní stíhání	10	6	4	7	6	37	17	1	88
v tom: obžaloby	9	6	4	6	6	36	13	1	81
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	1	0	0	3	0	4
zastaveno, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání	1	0	0	0	0	1	1	0	3
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	1	0	0	0	0	0	0	0	1
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	0	1	1	0	2
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu promlčení [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0
postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení	0	0	0	0	0	35	4	0	39
v tom: podán návrh na potrestání	0	0	0	0	0	32	3	0	35
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo §179c tr.ř., s výjimkou po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podm. odloženo §179g tr.ř.	0	0	0	0	0	3	0	0	3
odloženo po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Omezení výběru

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2014

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství

	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	VSZ-OI	VSZ-Praha	ČR
Vyřízeno proti osobám	40	21	17	4	20	7	102	16	8	3	238
Vyřízeno trestných činů	41	22	17	4	22	7	106	18	8	6	251
Počet trestných činů	41	54	50	4	22	10	107	18	8	6	320
Odloženo §159a tr.ř	1	0	2	0	0	0	2	1	0	0	6
z toho: z důvodu promlčení trestního stíhání [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování ve zkráceném přípravném řízení*)	1	0	2	0	0	0	2	1	0	0	6
Trestní stíhání	39	21	15	4	20	7	92	15	8	3	224
v tom: obžaloby	39	21	12	4	15	6	86	15	8	3	209
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
zastaveno, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání	0	0	3	0	5	0	6	0	0	0	14
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	5	0	4	0	0	0	9
podmíněně zastaveno	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	5
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu promlčení [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8
v tom: podán návrh na potrestání	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo §179c tr.ř., s výjimkou po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
podm. odloženo §179g tr.ř.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
odloženo po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Omezení výběru

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2015

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství

	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	VSZ-OI	VSZ-Praha	ČR
Vyřízeno proti osobám	16	30	4	7	29	17	103	32	8	16	262
Vyřízeno trestných činů	16	35	4	9	33	29	114	35	16	26	317
Počet trestných činů	16	39	5	9	33	29	114	35	20	27	327
Odloženo §159a tr.ř	2	3	1	1	0	0	10	0	0	0	17
z toho: z důvodu promlčení trestního stíhání [§ 11/1b) tr.ř.]	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	4
z toho: v prověřování ve zkráceném přípravném řízení*)	2	3	1	1	0	0	10	0	0	0	17
Trestní stíhání	14	27	3	6	29	17	87	32	8	16	239
v tom: obžaloby	13	22	3	6	27	15	80	28	8	11	213
návrhy na schválení dohody o vině a trestu zastaveno, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání	1	5	0	0	1	2	7	4	0	5	25
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	1	4	0	0	1	0	3	2	0	5	16
podmíněně zastaveno	0	1	0	0	0	2	4	2	0	0	9
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu promlčení [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
v tom: podán návrh na potrestání	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
návrhy na schválení dohody o vině a trestu odloženo §179c tr.ř., s výjimkou po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podm. odloženo §179g tr.ř.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Omezení výběru

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2016

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství

	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	VSZ-OI	ČR
Vyřízeno proti osobám	15	11	10	14	33	5	140	28	1	257
Vyřízeno trestných činů	17	16	12	16	41	5	152	28	1	288
Počet trestných činů	17	16	12	16	42	5	157	28	1	294
Odloženo §159a tr.ř	1	0	1	0	1	0	9	1	0	13
z toho: z důvodu promlčení trestního stíhání [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: v prověřování ve zkráceném přípravném řízení*)	1	0	1	0	1	0	9	1	0	13
ve zkráceném přípravném řízení*)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trestní stíhání	14	11	9	14	32	5	129	27	1	242
v tom: obžaloby	13	9	9	13	28	4	110	23	1	210
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
zastaveno, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání	1	2	0	1	4	1	18	4	0	31
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	1	2	0	1	2	0	8	1	0	15
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	2	1	10	3	0	16
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho: z důvodu promlčení [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
v tom: podán návrh na potrestání	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo §179c tr.ř., s výjimkou po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podm. odloženo §179g tr.ř.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Omezení výběru

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2017

Přehled o vyřízených věcech a stíhaných a podezřelých právnických osobách podle státních zastupitelství

	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	VSZ-OI	VSZ-Praha	ČR
Vyřízeno proti osobám	30	24	22	7	54	9	118	54	3	5	326
Vyřízeno trestných činů	41	26	25	9	56	11	131	67	6	16	388
Počet trestných činů	41	26	25	9	56	11	131	68	12	16	395
Odloženo §159a tr.ř	1	2	1	1	4	4	15	1	0	0	29
z toho: z důvodu promlčení trestního stíhání [§ 11/1b) tr.ř.]	1	0	1	1	2	4	4	0	0	0	13
z toho: v prověřování ve zkráceném přípravném řízení*)	1	1	1	0	4	4	15	1	0	0	27
Trestní stíhání	29	21	21	6	50	5	99	52	3	5	291
v tom: obžaloby	29	20	21	6	43	3	84	44	3	5	258
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	4
zastaveno, včetně podmíněného zastavení a schválení narovnání	0	0	0	0	7	1	14	7	0	0	29
v tom: zastaveno § 172 tr.ř.	0	0	0	0	3	0	6	1	0	0	10
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	4	1	8	5	0	0	18
schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
z toho: z důvodu promlčení [§ 11/1b) tr.ř.]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
postoupeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
přerušeno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zkrácené přípravné řízení	0	1	0	0	0	0	3	1	0	0	5
v tom: podán návrh na potrestání	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
návrhy na schválení dohody o vině a trestu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odloženo §179c tr.ř., s výjimkou po schválení narovnání	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
podm. odloženo §179g tr.ř.	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
odloženo po schválení narovnání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Omezení výběru

Kód SL	Z-SL-TPO
Rok odeslání	2018